

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon šte. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3392

Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 1. — Telefon 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.

Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17.749.

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon šte. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Španija in vojna

V Španijo je prispel britanski poslanik Samuel Hoare, bivši zunanji minister, eden najodličnejših predstavnikov angleškega političnega sveta. Njegovo imenovanje je vzbudilo po svetu zelo veliko pozornost in se smatra kot nad vse značilen dogodek. Res priča, da stopa važnost Španije in njene postojanke na zapadnem koncu Sredozemlja čim dalje v ospredje, ne glede na to, da se v zadnji dobi Španija vedno pogostejše imenuje v okviru mednarodnopolitičnih razmotrivanj, osobito pa v času, ko se od dneva do dneva večata možnost in verjetnost italijanskega vstopa v vojno.

Imenovanje Samuela Hoarea za angleškega poslanika v Madridu se je izvršilo orž potem, ko je špansko prestolnico zapustil maršal Pétain, ki ga je Reynaud poklical v francosko nacionalno vlado. Zavezniki smatrajo Madrid za zelo važno točko, zato težijo za tem, da imajo v njem prvovrstno diplomatsko zasedbo. Nedvomno je bil Samuel Hoare poslan na Špansko s povsem določenimi navodili.

Pred tedni, še preden se je začel nemški sunek čez Nizozemsko in Belgijo, je ugleden švicarski publicist analiziral pogoje, od katerih zavisi odgovor na vprašanje, ali bo Italija intervenirala in v kakšnem primeru bo intervenirala v sedanji vojni. Med okolnostmi je avtor označil na prvem mestu Španijo, češ da je od zadržanja Španije v zelo veliki meri závisna tudi politika rimske vlade. Na drugem mestu je imenoval zadržanje Sovjetske unije, a na tretjem mestu položaj na baltičih.

Odtlej se je že marsikaj zgodilo, a v odnošajih do Španije se ne more govoriti o kakih posebnih spremembah. Res je, da je bila Evropa ta čas silno zaposlena z drugimi dogodki in presenečenji, pa zato španskim problemom ni imela časa posvečati kolikolič pozornosti. Toda kolikor bolj so se jeli preteči oblaki zbirati nad Sredozemskim morjem, toliko bolj se je pozornost zopet vračala k Španiji, od katere se je bila odvrnila, odkar se je tamkaj nehala državljanska vojna.

Španija je že ponovno izjavila, da namerava ostati nevtralna v sedanji vojni. V času, ko ves svet pričakuje, da se rimska vlada odloči za vojno, si seveda na nešteti mestih postavljajo vprašanje, ali in kako bo italijanska intervencija vplivala tudi na špansko politiko. Soglasno naglašajo, da se v tej problematiki skrivajo mnoge uganke, na katere si tudi dobro informirani krogi ne upajo dati zanesljivih odgovorov.

V zadnjih tednih se ponavljajo vesti, da je na Španskem na delu močna propaganda za udeležbo v vojni na strani totalitarnih držav. Prihajajo glasovi, da vrši tako propagando tudi politični tabor »falange«, one izza državljanske vojne posebno znane organizacije, ki je hotela posnemati totalitarno gibanje in po njegovih geslih preurediti Španijo. Postavljajo se parole po osvoboditvi Gibraltarja in razširitvi španske posesti v Maroku. Prav spričo te in podobne propagande se je začel zunanji svet zelo krepko zanimati za španske zadeve in množijo se poročila, ki skušajo očrtati sedanji položaj ter sploh novejši razvoj v Španiji. Polagoma se odgrinja slika o sedanjih političnih razpoloženjih, slika, ki je še daleč od tega, da bi se mogla imenovati jasna, ki na kaže vendarle že nekatere karakteristične poteze.

Španija v razpoloženju do sedanje vojne ni enotna. Pred vsem je tu še dediščina po državljanski vojni. V vladajočih krogih je še živ spomin na totalitarne sile, ki so s svojo vojaško pomočjo bistveno pripomogle k Francovi zmagi. Toda pri tem opozarjajo, da je med istimi krogi vzbudila dokaj odpora sprememba nemške politike napram Sovjetski uniji. Protibolševiška politika madridske vlade se je čutila z berlinsko-moskovskim sodelovanjem v avgustu lanskega leta zelo prizadeta. Toda na podoben način je paradoksen razvoj evropske politike napravil obilo zmede tudi v levčarskem taboru, ki si šele polagoma skuša odpomoči od poraza v državljanski vojni. Prav te okolnosti so mnogo pripomogle, da se je načelo nevtralnega zadržanja na Španskem jako utrdilo. Razen tega sili k nevtralnemu politiki tudi dejansko stanje samo, s katerim ima opravka španska vlada. Saj ni mala stvar, zaceliti rane, ki jih je zasekala skoro triletna državljanska vojna spraviti v red gospodarsko in finančno življenje ter obnoviti vojne zaloge. Mnoge vesti zato zatrjujejo, da je nevtralnemu razpoloženju španske vlade resnično in iskreno.

Posebno pozornost posvečajo zunanje informacijske službe razmerju falange do vseh teh problemov. Kakor znano, je general Franco skušal najti kompromis med falango in ostalimi desničarskimi elementi, ki so se angažirali v državljanski vojni. Kakor se mu je na

Zadnja faza bojev pri Dunkerqueu

Vkrčevanje zavezniških čet se bliža koncu — V Londonu napovedujejo novo veliko nemško ofenzivo — Prvi večji letalski napad na Pariz

Pri Dunkerqueu, kjer je še vedno edino prizorišče večjih bojev na zapadu, se položaj od sobote do včeraj popoldne ni bistveno spremenil. Angleške in francoske čete srdito branijo mesto in njegovo okolico. Po vesteh iz zavezniških virov so z njimi tudi oddelki belgijske vojske, ki niso položili orožja. Nemci nadaljujejo z letalskim in topniškim obstreljevanjem dunkerqueškega področja ter z napadi prav vseh oddelkov svoje vojske. Obrambe je Angležem in Francozom olajšana, ker so veliki okoliški predeli slej ko prej poplavljeni. Glavni nosilci borb so letala. Nemška letala hočejo uničiti čim več transportnih ladij ter zanesti demoralizacijo med francoske in angleške čete, ki čakajo na vkrčanje, angleška letala pa skušajo nemške napade čim bolj paralizirati. Po zavezniških vesteh so se pri tem baje zelo dobro izkazali novi ameriški avioni Hudson, močna lovška letala z veliko brzino in orožjem v gibljivih stolihih.

Koliko zavezniških čet se je že odcepilo iz Dunkerquea, o tem si poročila nasprotujejo le na ta način, da skuša zavezniško vojno vodstvo število odpejanih čet prikriti pred nemškim vojnim vodstvom. Ameriška poročila vztrajajo pri trditvi, da so glavne zavezniške sile že preko morja, deloma v Belgiji, deloma pa v zapadni

Franciji, kamor so prepeljavali zlasti francoske oddelke v Cherbourg in Brest. Angleški in francoski listi pripisujejo temu uspehu velik vojaški in še večji moralni pomen ter so nanj ponosni. Opozarjajo pri tem, da je položaj po nemškem prodoru do Kanala izgledal za zavezniške čete brezupen, tako da so nemška poročila že napovedovala, da bo obkoljeno zavezniško vojsko zadel enaka usoda kakršna je zadel v septembru obkoljene poljske divizije pri Kutnu.

Prevažanje angleških in francoskih čet iz Dunkerquea bo v najkrajšem času končeno, ako ni že sedaj. Ali bodo zavezniški potem Dunkerque zapustili ali pa ga bodo skušali še naprej braniti, dokler bo le mogoče, se še ne da reči.

Na južni fronti od Abbevilleja do Maginotove črte in ob tej v nedeljo in včeraj ni bilo večjih spopadov. Položaj je ostal tam neizpremenjen.

Najvažnejši vojaški dogodek včerajšnjega dne je bil po doslednih poročilih velik napad nemških letal na Pariz. Napad je bil namenjen predvsem letališčem v pariski okolici. Podrobnosti o njegovi izvedbi in njegovih učinkih doslej še ni. Francoska poročila javljajo samo, da je bilo zadetih več hiš na periferiji, o žrtvah pa ne navajajo podatkov.

Bombni napad na Pariz

Okrog 300 nemških bombnikov nad francosko prestolnico — Do 200 človeških žrtev

Pariz, 3. junija. AA. (Havas) Popoldne je bil v Parizu dan znak za alarm. Nebo je bilo modro, le tu in tam je bilo videti kak visok oblak. Sirene so zatulile ravno, ko je bil čas kosila. Parizani so odhiteli v zavetišča. Ob trotoarjih se ustavljajo avtomobili. Ni minulo več ko nekoliko minut, in že se je slišalo streljanje protiletalskih baterij. Na nebu je bilo opaziti sivkaste brazde. Očitno je eksplodirala granata težkega kalibra. Slišalo se je bučanje motorjev, toda ni bilo mogoče razločiti, ali prihaja od nemških bombnikov ali francoskih lovcev. Na Pariz so začele padati bombe. Protiletalsko topništvo je streljalo 20 minut. Istočasno je bilo slišati streljanje strojin.

Ko je bil dan znak, da je nevarnost minula, so začeli Parizani prihajati iz zavetišč. Nekateri hiše so gorele, in gasilci so se trudili pogasiti požare. Zdi se, da so nemška letala metala bombe iz zelo velike višine, na glede na to, kam bodo padle. V večini primerov so nemški bombniki gotovo slabo merili. Tako so zadeli hišo, ki je bila zapuščena. Neka druga bomba je padla na vrt neke hiše, na kateri so bili razbita okna. Tudi tu ni bilo žrtev. Pariska predmestja so enako dobro zdržala prvo bombardiranje. Oddelke za prvo pomoč je povsod takoj interveniral. Prebivalci so ohranili popolno hladnokrvnost, pripravljani na novo ofenzivo.

Pariz, 3. jun. s. (Reuter) Nemška letala so izvedla danes popoldne prvi bombni napad na Pariz. Po dosedanjih podatkih so vrgla več bomb na predmestja. Zadetih je bilo več privatnih hiš, daleč od vsakega vojaškega objekta.

Letalski alarm v Parizu je trajal približno eno uro. Nemška letala so bila opazna nad mestom v veliki višini in v večjem številu. Prebivalstvo se je disciplinirano poskrilo tekom nekaj minut v zaklonišča, čim je bil dan letalski alarm. Streljanje protiletalskih topov je bilo izredno močno slišati tudi v središču mesta, kakor doslej še nikoli. Mnoga stekla na oknih v središču mesta so popokala. Francoska lovška letala so stopila takoj v akcijo, čim so se nemška letala pojavila.

Pariz, 3. jun. s. (Ass. Press) Posebni ameriški poročevalci javljajo, da je današnji letalski napad na Pariz izvedlo zelo veliko število nemških bombnikov. Bombe so bile vržene na več okrajev. Med drugim je bila zadeta neka postaja podzemne železnice, v kateri pa tedaj ni bilo nobenega človeka. Uradni podatki o številu žrtev še niso znani, ameriški novinarji pa so na lastne oči videli, da je bilo zelo veliko število oseb ranjenih. Ambulancne avtomobili so trumoma odvažali ranjence. Mnogi od njih so bili v nezavesti.

Ko je prišel letalski napad, so pariške radijske postaje prekinile oddajo.

zunaj ta namera v glavnem posrečila, tako se je na znotraj dejansko ponesrečila. Zdi se, da so v Španiji znova prevladali pretežno konservativni elementi in se ojačili zlasti v neposredni okolici Franca samega, dočim so falangisti potisnjeni bolj na podrejena mesta. Med falangisti ni zadovoljstva s Francovo politiko in domneva se, da izvira intervencijska politika falange v veliki meri prav iz želje, da bi se krepkeje uveljavil njen politični pravec.

Toda na Španskem razmotrivajo položaj tudi še z vidika, kako in kaj sturiti, ako bi bil od zunaj storjen poskus, da se Španija proti svoji volji potisne v vojno. Vzemimo ako tuje sile zasedejo kako špansko otočje ali provinco ter jo porabijo kot oporišče ali celo izhodišče za napad na sovražnika v sosedstvu. V sodobni vojni, pravijo, takih možnosti nikakor ni mogoče izločiti. Vest iz Madrida pripisujejo tem mož-

Pariz, 3. jun. s. (Reuter.) Po uradnih podatkih so bila ob priliki današnjega bombnega napada na Pariz sestreljena tri nemška letala.

London, 3. junija. s. (Reuter) Danes zjutraj je neko nemško letalo vrglo dve bombi pri Ashdown Forestu v vzhodnem Sussexu v Angliji. Bombi sta padli v bližini neke šole, na kateri je zračni pritisk razbil okna. Sicer ni bila povzročena nobena škoda. Angleška lovška letala so nemško letalo pregledala.

Berlin, 3. jun. s. (Ass. Press.) V merodajnih nemških krogih so nocoj potrdili, da so danes nemška letala bombardirala letališče Moulinoau pri Parizu kakor tudi druge vojaške objekte v okolici.

New York, 3. jun. s. (Ass. Press.) O današnjem nemškem letalskem napadu na Pariz je bilo do večera mogoče dobiti naslednje podatke: Napad se je pričel ob 13.20 po pariškem času. Po uradnih podatkih je zahteval 45 smrtnih žrtev in 149 ranjenih. Vrženih je bilo okoli 1000 bomb. Od teh jih je 83 padlo na središče mesta in 557 na predmestja. Največje razdejavanje in največ žrtev so povzročile bombe v revnih predmestjih, poskodovane pa so bile tudi mnoge najlepše ulice v središču mesta. Zadata je bila med drugim neka važna javna zgradba, vendar francoska cenzura ne dopušča, da bi bilo ime te zgradbe sporočeno v inozemstvo. Zelo mnogo hiš je bilo pri napadu porušenih, med njimi tudi več velikih stanovanjskih zgradb. V bližini stanovanja Windsorskega vojvode je letalska bomba porušila neko stanovanjsko hišo in napravila na mestu 10 m globok lijak. Posebno je trpelo ozemlje ob Seini, kjer so bile porušene tri velike stanovanjske hiše in neka tovarna. Vse predele, ki so jih poskodovali letalski napadi, je takoj zasedlo vojaštvo.

Očividci cenijo, da je v napadu sodelovalo najmanj 250 nemških bombnikov, morda pa celo 300. Francoska policija pravi, da je število žrtev napada primeroma majhno.

Pariz, 3. jun. s. (Ass. Press.) Pri današnjem letalskem napadu na Pariz je neka bomba zadela hišo, v kateri se je pravkar nahajal ameriški veleposlanik Bullitt pri kosilu. Bomba k sreči ni eksplodirala.

Borbe v zraku

London, 3. junija. AA. (Havas). Uradno poročilo angleškega letalskega ministrstva pravi, da so angleška letala nadaljevala operacije, da podpro zaščitnice zavezniških armad v Flandriji. Letala so izvedla tudi uspešne napade na sovražniške proge, ceste in mostove, na municijska skladišča in na vojaštvo samo. Ponoči so operacije nadaljevali težki bombniki. Več formacij težkih bombnikov je izvedlo napade na vojaške objekte v Nemčiji, le-

nostim celo največji pomen in gledajo v njih največjo opasnost. Podoba je, da je še povsem negotovo, kaj bi storila država v takem primeru, tem bolj, ker bi mogel biti tak poskus združen z raznimi presenetljivimi komplikacijami. Eni so mnenja, da bi se madridska vlada s silo uprla takemu poskusu, pa naj bi prišel od koderkoli. Druge vesti pa trdijo, da bi bil to signal za obnovo državljanske vojne. V vsakem primeru bi se vojna razširila na ves Pirenejski polotok. Zakaj Portugalska je povezana z Veliko Britanijo in bi v takem primeru ne mogla ostati na strani Opozarja se, da je Samuel Hoare nastopil svojo pot v Madrid po ovinku skozi Lizbono, kar se ni zgodilo samo slučajno. Pirenejski polotok je na tako izredno važnem delu Sredozemskega morja, da bi ga bilo težko onariti v miru, ako bi se vojno požar zares razširil tudi na to področje.

teč do Hamburga in Osnabrucka. V nekem mestu ob Renu so letala uničila neko motorizirano kolono, most čez Ren so pa znatno poskodovali. Vse te operacije so izvedli angleški aparati brez kakršnekoli izgube. Tri letala tipa Hudson, ki imajo sicer nalogo braniti obalo so se pri Dunkerqueu udeležila napada na sovražno formacijo 40 bombnikov. Tri bombnike so letala zbila, dva sta opustila boj, dva pa sta bila poskodovana. Letala tipa Hudson niso utrpela nobene škode in so nadaljevala svoje patroliranje.

Davi zarana so druga letala tipa Hudson izvedla uspešne napade na Bergen in napadla tam tudi radijsko postajo. Angleška letala so zažgala petrolejska skladišča, ladje, ki dovažajo hrano, so pa v bergenski

luki napadla z bombami in s strojnimi. Druga letala, ki takisto opravljajo službo obrežne obrambe, so napadla skupino štirih bombnikov tipa Heinkel, in enega od njih sestrelila. Šest angleških letal se ni vrnilo v svoja oporišča. Lovska letala so napadla strmoglavo tri sovražne bombnike pri Ostendu in jih zažgala.

Francoska lovška letala, ki operirajo skupaj z angleškimi, so 30. maja uničila pri Narviku tri nemške bombnike. Angleška lovška letala so napadla devet sovražnih letal in dve od njih najbrže uničila.

Po dosedanjih poročilih so angleška lovška letala uničila 35 nemških aparatov. Osem zavezniških lovcev se ni vrnilo v svoja oporišča.

Angleška vojna poročila

Prevažanje angleške vojske iz Flandrije končano Nemci pripravljajo novo ofenzivo

London, 3. jun. s. (Reuter.) Po neuspelem poskusu nemške vojske, da bi uničila angleško ekspedicijsko vojsko in zavezniške čete v Flandriji, je vladalo včeraj in danes na vseh fronti v Franciji primeroma zatišje. V krogih francoskega vojnega ministrstva so danes izjavili, da ni bilo včeraj in v pretekli noči pri Dunkerqueu nobenega pomembnejšega dogodka. Tudi vsa glavna fronta od ustia Somme do švicarske meje je bila primeroma mirna.

Zavezniški vojaški krogi mislijo, da se za tem mirom skrivajo priprave za novo nemško ofenzivo. Tako zavezniško kakor tudi nemško letalstvo sta izvedla z ozirom na ugodno vreme v zadnjih 48 urah zelo mnogo izvidniških poletov. Zavezniška letala so ugotovila važna premikanja čet za prvimi nemškimi postojankami. Sedaj izvidniška letala posebno pazijo na pokrete večjih transportnih kolon, ker bodo ti prvi znak za skorajšnji začetek ofenzive.

Med tem se evakuacija zavezniške vojske iz Dunkerquea nadaljuje. Ze včeraj ni bilo prepeljav v Anglijo skoro nič več angleških čet, ker je njihova evakuacija že dovršena, pač pa je včeraj in danes dospelo v Anglijo iz Dunkerquea več tisoč francoskih vojakov. V francoskih vojaških krogih pravijo, da so Nemci sedaj očitno opustili namen da bi Dunkerque direktno napadli po kopnem preko poplavljenega ozemlja, pač na skušajo z obstreljevanjem iz težkih topov in bombardiranjem z letal ovirati nadaljnjo evakuacijo zavezniške vojske iz Dunkerquea ali vsaj povzročiti med vojaki paniko. Pri letalskih napadih na Dunkerque se Nemci ne strajajo nobenih žrtev, vse doslej pa se jim kljub temu ni posrečilo povzročiti nerada ali panike. Zavezniške čete so se pravilne na neprestane letalske napade. Vojaki se skrivajo čim se pojavijo nemška letala v peščene sipine, ki jih dobro ščitijo pred drobci bomb.

Nadalje napadalo Nemci zavezniške vojaške transporte v Kanalu z malimi, toda izredno hitrimi torpednimi čolni, katerih vsak ima po en torpedo. Zavezniška letala so z bombami in strojnimi potopila že večje število takih ladij.

V Flandriji padel vojvoda Northumberlandski

London, 3. jun. s. (Ass. Press.) Danes je bilo javljeno, da je v bojih v Flandriji padel tudi vojvoda Northumberlandski. Med žrtvami vojne v Flandriji je nadalje še več drugih članov angleškega visokega plemstva.

Pri prevozu sodelovalo blizu 900 ladij

London, 3. jun. s. (Reuter.) Admiraliteta javlja nocoj nadaljnje podatke o vlozi angleške mornarice pri evakuaciji za-

vezniške vojske iz Dunkerquea. 222 zavezniških vojniških ladij in 665 drugih ladij vseh vrst in velikosti je sodelovalo pri evakuaciji. Pri tem so bili pred Dunkerqueom potopljeni trije angleški rušilci, minonoscev in podobnih, ladij je bilo potopljenih 24.

Admiraliteta dalje javlja, da je mornarica s potopitvijo težkih tovornih ladij zaprla dostop v luko Zeebrügge. Tudi vse druge luke ob Kanalu, ki so sedaj v nemških rokah, so bile napravljene neuporabne.

Koliko čet je rešenih

London, 3. junija. z. »Daily Telegraph« poroča, da je bilo dosedaj izkrcanih na angleški obali že 300.000 vojakov, ki so jih prepeljali s francoske in belgijske obale. Za prevoz skrbi nad sto vojni in nad dvesto transportnih ladij. Še vedno prihajajo nove čete in to kljub silnim napadom nemškega letalstva in topništva, ki poskušajo na vse načine ovirati vkrčevanje. Priznati pa je treba, piše list, da postaja položaj pri vkrčevanju vedno težavnejši, ker brani Dunkerque čim dalje manjši oddelki zavezniške vojske, tako rekoč le še zadnje straže, ki se bodo umaknile kot poslednje. Med četami, ki so bile pripeljane v Anglijo, so tudi veliki oddelki belgijskih čet, ki niso hotele kapitulirati, marveč so se pridružile zavezniški vojski. Število teh čet je mnogo večje, kakor pa se je do sedaj mislilo.

Novo nemško tajno orožje

Rim, 3. junija. z. United Press poroča, da so pripravili Nemci za napad na Anglijo neko novo doslej tajno orožje. Gre za podmorniške transportne ladje, ki lahko prepelejo naenkrat do tisoč mož z vso potrebno opremo in orožjem. Te podmorniške transportne ladje vlečejo podmornice, ki jih obenem ščitijo. Sedanji poizkusi s temi novovrstnimi ladjami so baje dobro uspeli.

Danes bo govoril Churchill

London, 3. junija. p. »Daily Express« poroča, da bo Churchill v svojem napovedanem govoru v spodnji zbornici, ki ga bo imel jutri popoldne, obeležil neke pomen vojaških operacij okrog Dunkerquea, nego tudi stališče zapadnih zavezniških držav. Ta del njegovega govora pričakujejo londonski diplomatski in politični krogi z največjim zanimanjem. Pri tem pripominjajo, da bo reakcija italijanskega tiska na Churchillove izjave pokazala, ali je še kakšna možnost za sporazum med Italijo in zapadnimi zaveznicami, ali pa je vojna neizbežna. List izraža mnenje, da bo Churchill v svojem jutrišnjem govoru podal tudi povsem konkretne predloge za dokončni sporazum Italije, da bi tako dokazal, da je angleška vlada v resnici pripravljena sporazumeti se z Italijo.

Nemška vojna poročila

Obstreljevanje Dunkerquea s težkim topništvom — Letalski napadi na zavezniške vojne ladje — 330.000 ujetnikov

Berlin, 3. jun. br. (DNB) Prodiranje proti Dunkerqueu od zapada, juga in vzhoda, se počasi nadaljuje. Težavno, od mnogih jarkov prepreženo in poplavljenno ozemlje otežuje operacije. Kljub temu je uspelo v sodelovanju z letalskimi vojnimi silami prodreti v močno utrjeno mesto Bergues. Ves teren okrog Dunkerquea, ki je še v rokah sovražnika, je nenehoma pod ognjem nemškega težkega topništva.

Tudi formacije bombnikov in strmoglavcev so v teku 2. junija nadaljevale s svojimi napadi na Dunkerque. Pri tem so bili potopljeni dva rušilca, en stražni čoln in ena 5000 tonska trgovinska ladja. Ena vojna ladja, 2 rušilca in 10 trgovinskih ladij je bilo z bombami poskodovanih. V ostalem so se napadi letalskih vojniških sil raztegnili do doline Rodana in do Marseillea.

Naše čete so prodrele na obeh straneh Forbacha v sovražno ozemlje, tako da se je moral sovražnik umakniti do Maginotove črte. Nemškim četam je prepustil nekaj ujetnikov ter svoje orožje in orodje.

V teku uničujoče bitke v Flandriji in v Artoisu se je število Angležev in Francozov, ki so bili ujeti, po dosedanjih začetnih ugotovitvah povzpelo na 330.000.

V noči na 3. junija je sovražnik znova izvršil nekaj letalskih napadov na nevojaške cilje v zapadni in južnopadni Nemčiji, ne da bi napravil kakšne omembe vredne škode.

Celotne izgube sovražnih letalskih sil so znašale včeraj 59 aparatov. Od teh je bilo sestreljenih 27 v letalskih spopadih, 10 od protiletalskega topništva, ostala pa so bila uničena na letališčih. 15 nemških letal se ni vrnilo v svoja oporišča.

Düsseldorf, 3. junija. AA. (DNB) V zvezi z napadom sovražnih letal na Düsseldorf poročajo, da so bombe priletele na neko zasebno poslopje in na neko bolnišnico, ki je bila opremljena s predpisanim znakom Rdečega križa. Človeških žrtev ni bilo.

Trdovratna borba

Berlin, 3. junija. z. Berlinski listi objavljajo poročila očitovcev bojev za Dunkerque. Eden pripoveduje, da se drže angleške čete izredno hrabro ter da so nemške oddelke dobesedno zasule s topniškimi ognjem. S tem, da so poplavlili ozemlje

Nadaljevanje na II. str.

okrog Dunkerquea, so si Angleži znatno olajšali svoj položaj, trdovratno pa branijo vsako pod zemljo. Borba, ki se vodi okoli Dunkerquea, je hujša od vseh dosedanjih bojev. Drugi očividci naglašajo, da je dočela napadno mnenje, da so Angleži slabi strelci. Zlasti v zadnjem času so dokazali, da ne oddajo nobenega strela zaman.

Nemško pojasnilo o vojaškem položaju

Berlin, 3. junija. AA. (DNB) Šef oddelka za tisk nemškega vrhovnega poveljstva Hesse je dal poročevalcem tujih listov pojasnila o vojaškem položaju. Predvsem je podčrtal, da je nemške častnike in vojaške same presenetila hitrost, s katero so

dosegli uspehe. Eden izmed pogojev teh uspehov je ta, da se voditelj rajha in vrhovni poveljnik sam mudi na fronti, prav tako pa tudi to, da so vsi armadni in drugi poveljniki v prvih bojnih črtah. Po drugi strani je te nagle uspehe omogočila oprema nemške vojske in sodelovanje vseh vrst orožja, ki je brezhibno funkcioniralo tako v bojih na daljavo, kakor v bojih na nož. Nemške čete so znale prodirati s hitrimi marši in premagati vse terenske težave. Sovražni častniki so sami priznali, da jih je presenetil nagli padec močnih utrd, o katerih so mislili, da se ne dajo osvojiti, posebno pa ne v tako kratkem času. Hesse je podčrtal, da so iz vseh navedenih vzrokov nemške izgube zelo majhne. Nemški tanki so se odlikovali s svojim materialom, s svojo tehniko in taktiko, nemška pehota je pa povsod podpirala prodiranje motoriziranih enot.

Francoska vojna poročila

Pospešeno vkrčevanje zavezniških čet, sicer na fronti v Flandriji predvsem letalski boji

Pariz, 3. junija. AA. (Havas) Medtem ko je večerjšnji dan minil brez posebnih dogodkov na kopnem, je bilo letalsko delovanje zelo živahno. Pri Dunkerqueu niso Nemci poskušali ničesar pomembnejšega na fronti, le iz zraka so ogroženo napadali, da bi ovirali vkrčevanje zavezniških čet, ki se nadaljuje v pospešenem tempu. Nemška letala so trčila nad Dunkerqueom na francoske in britanske aparate in so spet utrpela velike izgube. Razen tega je bilo francosko letalstvo zelo živahno tudi nad ozemljem, kjer so se bili boji med zavezniškimi in sovražnimi četami.

Pariz, 3. junija. AA. (Havas) Uradno poročilo vojaškega vodstva pravi:

Ponoči ni bilo nobenih novih dogodkov. Pariz, 3. junija. br. Francoski tisk danes ugotavlja, da se vojne operacije okrog Dunkerquea zaključujejo. Sedaj odhajajo iz Flandrije v Anglijo že poslednji oddelki angleške, francoske in belgijske vloade.

»Petit Parisien« poroča, da so Nemci večer prejeli v napad na več krajev ob Sommi. Povsod so bili odbiti. Napadi so bili le lokalnega značaja.

»Jour« računa s presledkom v nemški ofenzivi, do katerega je moralo priti, da bi se nemške vojne grupacije preuredile, izgube izpopolnile ter nadomestili tudi izgubljeni in poškodovani tanki ter oklopni vozovi. Je konec tega tedna ali pričetkom prihodnjega pa bo postal položaj spet nadvse resen.

Do 2.000 letal v boju

Pariz, 3. junija. z. »Exchange Telegraph« izve iz krogov francoske generalitete, da so Nemci vrgli v boj nad Kanalom in nad Dunkerqueom istočasno 1800 do 2000 letal, ki imajo nalogo bombardirati transportne ladje in preprečiti nadaljnje vkrčevanje. Zavezniško letalstvo in protiletalsko topništvo uspešno zavračata te napade, obalno topništvo in topništvo z vojnih ladij pa istočasno sistematično obstreljuje nemške postojanke in razbija nemške baterije, ki obstreljujejo Dunkerque.

Prva faza bitke končana

London, 3. junija. AA. (Reuter). Vojni urednik agencije Reuter piše: Nikoli ni francosko vrhovno poveljstvo imelo navade pretiravati pri poročanju o svojih uspehih. Zato lahko sprejmemo kot popolnoma zanesljivo izjavo francoskega poročila, po katerem se nemške čete doživljajo težko preizkušnjo in utrpel velike izgube. Prva faza bitke je končana. Vprašanje, ki si ga zadaja ves svet, je: v kateri smeri bo Nemčija zdaj napadla? Kajti, če hoče ohraniti svojo iniciativo, mora sovražnik nadaljevati premične operacije. Po 20 dneh bojev se zdi, da bo pregruževanje potrebno. Če naj sovražnik vrže v boj še neuporabljene oklopne divizije, bodo potrebni najbrže še trije tedni. Še preden bo možen kak poskus velikega sloga, pa moramo pričakovati manjše napade, ki jim bo cilj priprava za prebitje obrambne črte na Sommi. Mnogo je odvisno od izgub, ki so jih imeli Nemci v svojih mehaniziranih formacijah. Od te okoliščine bo odvisno, kdaj se bo začela druga faza bitke.

Londonški listi še zmerom poudarjajo vrline zavezniških čet in pravijo: Zavezniškim četam se je po zaslugi odlične organizacije in velike hrabrosti na flandrijski fronti posrečilo izjaloviti vse sovražnikove načrte, da bi jih obkolili, pri čemer so jasno dokazale bratstvo francoskega in britanskega orožja. Jedro zavezniških armad se je moglo rešiti in ohraniti svojo moč. »Times« prinaša uvodnik na čast lordu Gortu in pravi: Lord Gort je pokazal veliko hrabrost, hladnokrvnost in požrtvovalnost — lastnosti, ki sicer odlikujejo vse dele britanskega ekspedicijskega armadnega zbora.

Vojaske urednik »Daily Telegraph« misli, da je sovražnikovo poveljstvo žrtvovalo velike množice vojaštva in materiala, da bi prizadelo nasprotniku udarec, o katerem je mislilo, da bo usoden. Vojaske urednik sodi, da se bodo sovražne čete morale zdaj reorganizirati in da bo zato

Borbe na Norveškem

Težavna nemška obramba proti zavezniški premoči okrog Narvika — Angleške vojne ladje vdrle v Ranenford

Berlin, 3. jun. br. (DNB). Vrhovno poveljstvo nemške vojske pravi v svojem današnjem rednem vojnem poročilu o položaju na Norveškem:

Težka obrambna borba naših gorskih lovcev in na kopnem razporejenih posadk naših ladij se nadaljuje nasproti ogromni premoči sovražnika v gorah okrog Narvika. V severni Norveški so bili dne 1. junija z bombami razdejani oddajni poslopje in zunanje oddajne naprave radijske postaje v Vadsöju. Ob zapadnem vzhodu v Ofotski fjord je bila potopljena neka sovražna trgovinska ladja.

Stockholm, 3. jun. br. (Havas). »Aften Bladet« poroča, da se večer angleške vojne ladje prodrle v Rancanski fjord, na čigar dnu leži norveško mestce Mö, ki je sedaj

v nemških rokah. Nemci imajo tam skladišča streliva in življenjski potrebščin za vojsko, ki operira na področju med Möjem in Bodöjem. Angleške vojne ladje so že snoči pričele s svojim težkim topništvom obstreljevati mestce Mö in vso okolico. Zveze nemške vojske z zaledjem so bile prekinjene. Granate so razdeale več cest in en most.

London, 3. junija. AA. (Havas). Zavezniško letalstvo je zadnje dni pri Narviku zblo devet sovražnih bombnikov.

Norveški kralj resno zbolel

Stockholm, 3. junija. s. (Ass. Press.) Nekateri švedski listi javljajo, da je norveški kralj Haakon resno obolel in da obstoji resna nevarnost za njegovo življenje.

KAJ BO STORILA ITALIJA

Časopisna kampanja v Italiji proti zaveznikom se vedno bolj stopnjuje in se računa že z možnostjo vstopa Italije v vojno

Rim, 3. junija. z. Po vsej Italiji se nadaljuje vpoklic rezervistov. Tudi prostovoljci se prijavljajo v velikem številu, zlasti za letalce in padalce. Večanje padalcev je do skrajnosti pospešeno. Za strmočevalca se je prijavil tudi generalni tajnik fašistične stranke Muti. Kampanja proti zapadnim zaveznikom se vedno bolj stopnjuje. Listi objavljajo poročila iz francoskega Maroka in Tunisa o preganjanju Italijanov, danes pa so začeli objavljati tudi poročila o zapostavljanju Italijanov v Alžiru. Po vsej Italiji je splošno prepričanje, da je vstop Italije v vojno nezogiben.

Mnenje v Londonu

London, 3. junija. z. V merodajnih londonskih krogih smatrajo vstop Italije v vojno že za gotovo dejstvo. Vse je samo še vprašanje formalne objave. Čudijo pa se postopanju italijanske diplomacije, ki se je pogajala, a po že doseženem sporazumu pogajalca prekinila. V londonskih merodajnih krogih smatrajo, da je to posledica pritiska Berlina, ne prikrivajo pa, da pomeni vojni potencial Italije za zaveznike veliko obremenitev.

London, 3. jun. s. (Ass. Press.) »Evening Standard«, glasilo ministra za produkcijo letal, lorda Beaverbrooka, piše nočujo, da utegnejo v prihodnjih dneh izbruhniti sovražnosti med Italijo in Anglijo. List naglašajo, da ne obstoje med obema državama nobene razlike, ki jih ne bi bilo mogoče rešiti na miren način. Če pa si Italija kljub temu izbere vojno, naj se zaveda, da je Anglija pripravljena in da bo znala udarec vrniti.

Basel, 3. junija. z. Londonski dopisnik »Basler Nachrichten« poroča, da v Londonu mnogo razpravljajo o vprašanju, za kako dolgo se bo vojna z vstopom Italije v vojno na strani Nemčije podaljšala in pa o vprašanju, ali se bo vojna sedaj razširila tudi še na druge države. Splošno vlada v londonskih krogih prepričanje, da se bodo dogodki zelo naglo razvijali in da bo zajela vojna še širši krog držav.

...in v Parizu

Pariz, 3. junija. z. Današnji »Temps« priznava, da intervencija Italije v sedanjih vojni na strani Nemčije ni več izključena, naglašajo pa, da v sedanjih okoliščinah ni mogoče napovedati nič konkretnega. Presenečenje igra sedaj tako v vojni kakor v politiki veliko vlogo. tako da je vsaka zanesljiva napoved nemogoča. Kar se danes smatra za docela gotovo, je že jutri demantirano po dogodkih. List naglašajo, da med Anglijo in Francijo na eni strani Italijo na drugi strani, ni nobene sporne vprašanja, ki se ne bi dalo urediti na miren način.

Princ Umberto v San Remu

Rim, 3. junija. br. (Stefani). Prestolonaslednik princ Umberto, ki je v soboto nenadoma odpotoval v severno Italijo, kar je v tukajšnjih političnih krogih vzbudilo precejšnjo pozornost glede na okoliščino, da je princ generalni inšpektor italijanske pehote in poveljnik piemontskega armijskega zbora, je davi prispel v Imperio, kjer mu je bil prirejen svečan sprejem. V opoldanskem urah se je odpeljal v kraljevo letno rezidenco San Remo.

Korzika, Savoja, Nica

Rim, 3. junija. AA. (Stefani). »Giornale d'Italia« prinaša obširen članek pod naslovom »Italijanski značaj Korzike, Savoje in Nica«. Članek naštevajo zgodovinske dogodke in vloge Korzike, Savoje in Nica, ki se predstavlja na Sredozemskem in Tirovskem morju ter Piemonta. Korzika, Savoja in Nica imajo isto nalogo kot jo ima Sicilija v sredini Sredozemlja. Francozi so vzeli Korziko. Savojo in Nica enako, kot so Angleži vzeli Malto, da bi bila predstava proti Italijanom in za izvedbo njihovih teženj.

Istočasno list pobija trditve angleškega admirala Fremantla, da bi vojna proti Italiji pomenila za Anglijo samo gotovo neprijetnost, manjšo od resne nevarnosti, medtem ko bi za Italijo imela najtežje posledice. Ako bi vojna z Italijo bila za Anglijo samo neprijetna, potem ni mogoče razumeti zakaj je angleška admiraliteta zbrala na Sredozemskem morju čet svoje mornarice in zakaj jo drži navzleč temu, da visi nad angleškimi otoki vedno večja nevarnost, še vedno v Sredozemskem morju.

»Tribuna« polemizira proti trditvam večeršnjih francoskih listov glede Italije in njenih zgodovinskih zahtev. List pravi, da argumenti pariških listov niso prepričevalni ter smatra, da je tako pisanje znak nerazumevanja v pariških novinarskih krogih.

Svetovna razstava v Rimu odgodena

Rim, 3. junija. br. Agencija Stefani je danes opoldne objavila komunikate, po katerem je bila rimska svetovna razstava »E 42«, ki bi morala biti l. 1942., odgodena za nedoločen čas. Komunikate pravi, da je italijanska vlada na iniciativo držav, ki nameravajo sodelovati pri razstavi in ki svojih pripravljalnih del do leta 1942. ne bodo moge dokončati, sprejela ta sklep, toda le s pogojem, da pred rimsko razstavo ne bo nobena druga razstava v takem obsegu in takega značaja. Med tem se bodo dela za dograditev vseh razstavnih objektov nadaljevala, kolikor bodo dopustile to okoliščine in prilike.

London, 3. junija. br. Agencija Reuter, ki je nočjo razširila vesti, da je rimska svetovna razstava odgodena za nedoločen čas, ugotavlja, da so v Italiji še pred nekaj meseci proglašali intenzivno nadaljevanje priprav za svetovno razstavo v Rimu za znamenje, da bo Italija ostala izven vojne.

Churchillovo pismo

Mussoliniju

London, 3. jun. s. (Ass. Press.) Baile je poslal ministrski predsednik Churchill te dni italijanskemu ministrskemu predsedniku Mussoliniju osebno pismo, v ka-

terem mu zagotavlja, da je Anglija pripravljena razpravljati z italijansko vlado o vseh teritorialnih in drugih aspiracijah tako sedaj kakor tudi po vojni.

Papeževo zanimanje za položaj

Rim, 3. jun. s. (Ass. Press.) Papež je sprejel danes nuncija pri italijanski vladi. Ceravno o vsebini njunega razgovora, ki se je vršil v papeževi knjižnici v Vatikanu, ni ničesar znanega, domnevajo, da se je razgovor tical pričakovane vstopa Italije v vojno.

Izredni varnostni ukrepi v Egiptu

Kairo, 3. junija s. (Reuter). Zaradi napetosti v Sredozemlju nadaljuje egiptska vlada z izrednimi varnostnimi ukrepi. Danes je bil objavljen vojaški dekret, ki določa stroge kazni za vse razširjalce vznemirljivih govorov. Nadalje je bil ustanovljen osrednji urad za pobiranje vohunstva, ki bo imel podružnice po vsej državi. Egiptске oblasti so tudi odredile, da ne sme nobena ladja odpluti iz Egipta brez posebnega dovoljenja. Večera in predvečeršnjim je bilo v Egiptu aretiranih 700 sumljivih oseb, ministrski predsednik pa je sporočil, da so bili izdani še ukrepi proti udeleževanju pete kolone. Določeno je bilo, da se morajo vsi tuji državljani javiti na policijskih postajah in predložiti svoje papirje.

Strateško važne točke v Egiptu so vojaško zastražene. Policija je oborožena s puškami in opravlja sedaj službo v polni opremi. Da se omogoči v primeru potrebe hitrejši prevoz vojaštva, je bilo ustavljenih več potniških vlakov. Nadalje so bili izdelani

Nemško-italijanska mirovna ponudba?

Ameriške vesti napovedujejo, da bo po flandrijski bitki Nemčija predlagala mir, ki ga bo Italija podprla z ultimatom Angliji in Franciji

New York, 3. junija. AA. (Reuter). Associated Press poroča iz Washingtona, da je po končani flandrijski bitki pričakovati nemško-italijansko mirovno ponudbo, ali točneje: Nemčija bo predlagala mir. Italija bo pa ta predlog podprla s svoji ultimatom Veliki Britaniji in Franciji in z grožnjo, če obe državi ne sprejmeta nemške ponudbe. Washingtonski krogi mislijo, da bo nemško-italijanski mirovni predlog obsegal vse zahteve, ki sta jih Hitler in Mussolini sestavila za primer britansko-francoskega sporazuma. Trde, da so se italijanske zahteve povečale. V Washingtonu ne verjamejo, da bi zavezniški pristali na takšno mirovno ponudbo.

Washingtonski diplomatski dopisnik agencije Associated Press piše v zvezi z novo nemško-italijansko mirovno ofenzivo:

Uradni krogi v Washingtonu imajo še nobenih točnih informacij o tej stvari, vendar so njihovi sklepi zgrajeni na poročilih, ki izvirajo iz zelo zanesljivih virov. Ameriški uradni krogi so prepričani, da bo Italija poskušala predlagati zavezniškom mir v svojem imenu in v imenu Nemčije. Italija bi to predlagala v splošnih oborih, a mirovna konferenca, ki bi se imela v takšnem primeru sestati, bi uredila vse podrobnosti Washingtonski krogi pa mislijo, da bo Mussolini med svojimi predlogi posebno poudaril italijanske zahteve do Francije in Velike Britanije in da bo Italija podkrepila svojo mirovno ofenzivo z ultimatom, v katerem bo sporočila, da pojde v vojno, če ne bodo zavezniški sprejeli njenih mirovnih pogojev.

Diplomatski opazovalci v Washingtonu ne verjamejo, da bi bila Mussolinijeva akcija samo nova šahovska poteza, češ da Mussolini ne bo odnehal, če bo postal takšen ultimat. Isti krogi dodajajo, da so se podobni glasovi že večkrat razširili v ameriškem tisku.

Moskva, 3. junija. AA. (Tass). »New York« poroča: Washingtonski dopisnik agencije Associated Press poroča, da Rooseveltov tajnik Early ni hotel ne potrditi ne demantirati glasov, da bi bil Mussolini sporel Rooseveltu, da misli Italija pomagati Nemčiji. Early je samo izjavil, da obstoji stalna zveza med Rooseveltom in šefi nekih držav.

Vprašanje ameriške intervencije

Rim, 3. junija. AA. (Stefani). »Popolo d'Italia« prinaša članek senatorja Luigia Barzina, ki pravi, da je intervencija ameriških Zedinjenih držav v evropski vojni nemogoča pred predsedniškimi volitvami. Pisec pravi dalje, da se nahaja ameriška vojna industrija še zmerom v fazi načrta, to je, nacionalna organizacija za produkcijo vojnega materiala obstoji samo na papirju. Govori se o ustanovitvi stalne ameriške vojske okoli enega milijona mož, v resnici pa šteje armada danes samo 100.000 mož. Članek pravi, da Amerika razpolaga samo z velikansko močjo na morju, da pa ne more razpolagati s svojim brodom, ker je zbrano v Tihem oceanu. Ogroženi so velikanski ameriški interesi v vzhodnih vodah, ker je vprašanje Nizozemske Indije dejansko na dnevnem redu.

★

Moskva in Balkan

Stockholm, 3. junija. z. Tukajšnji listi poročajo, da je sovjetska vlada še enkrat opozorila italijansko vlado, da smatra Balkan za nedotakljiv in vsako kršitev statusa quo v tem delu Evrope za neposredno ogrožanje ruskih interesov. Kakor naglašajo švedski listi, naj bi bil to zadnji opomin, da vztraja Rusija na brezpogojni ohranitvi statusa quo na Balkanu. Posebno zanimanje kažejo v Moskvi po poročilih švedskih listov za Jugoslavijo. V Moskvi odklanjajo vsako odzovnost za vse posledice, ki bi nastale, če bi se porušilo sedanje ravnotežje na

načrti za prevoz civilnega prebivalstva iz ozemlja, ki bi ga bilo treba v primeru napada na Egipt evakuirati.

Tudi v Palestini so bili izdani varnostni ukrepi. Za nočjo je odrejena v vsej Palestini zateknitev.

Kairo, 3. jun. s. (Ass. Press.) Vse železniške postaje in poštni uradi v Egiptu so sedaj vojaško zastraženi. Posebno močno je zavarovanje ozemlja okoli Sueskega kanala.

V Aleksandriji so bili izdani navodila za evakuacijo prebivalstva v primeru potrebe.

V Kairu je opaziti veliko diplomatsko aktivnost. Angleški in italijanski poslaniki sta se posvetovala z vodilnimi egiptskimi državniki.

Tudi v Palestini

Jeruzalem, 3. junija. AA. Havas: V Palestini so izdani vsi potrebni ukrepi za primer razširjenja vojne na sredozemlje. Prebivalstvo ima zaupanje v zavezniško vojaštvo in je neomajno.

Italijani zapuščajo Egipt

Kairo, 3. junija. s. (Reuter). Izseljevanje italijanskih državljanov iz Egipta se nadaljuje. Danes odpelje iz Port Saide italijanska ladja vse otroke italijanskih državljanov, ki so bili zbrani iz celega Egipta.

Rim, 3. junija. o. Skupina italijanskih generalstabilnih oficirjev, ki je te dni odpotovala v Berlin, bo te dni obiskala nemški generalni štab in si ogledala nekaj pomembnejših točk na zapadnem bojišču. Njej bo sledila čez nekaj dni skupina španskih oficirjev.

Balkan. »Izvestija« pišejo, da je Italija sod smodnika, ki lahko eksplodira vsak trenutek.

London, 3. junija. o. (Reuter). Odstop rumunskega zunanjega ministra Gafenea je izzval v londonskih krogih veliko pozornost. Splošno pričakujejo, da bo prišlo na Balkanu sedaj do pomembnih dogodkov. Predvsem računajo z veliko rusko diplomatsko akcijo. Eventualni napad Italije na Solun bi na drugi strani povzročil takojšnjo intervencijo zavezniških sil v smislu garancij, ki so bile dane Grčiji. S tem bi se avtomatsko oživil tudi turški pakt z zapadnimi zavezniki.

Rusija Madžarski

ni ponudila jamstva

Budimpešta, 3. junija. br. (Stefani). Koncem preteklega tedna so se v tujini razširile vesti, da je sovjetska Rusija ponudila Madžarski garancije za primer, da bi bila ogrožena ali napadena s severa in z zapada. »Uj« Magyarsage objavlja danes službeni demanti teh vestí in naglašajo, da so izšle iz francoskega vira.

Rumunija bo vztrajala pri sedanjih politiki

Bukarešta, 3. jun. br. (Stefani). Novi rumunski zunanji minister Gafencu je danes dopoldne prevzel svoje nove posle. Takoj za tem je sprejel novinarje in jim dal krajsko izjavo o svojem političnem delovnem programu.

Gafencu je v svoji izjavi naglasil: Nadaljeval bom dosedanje zunanjo politiko, ki je po vrhovnim vodstvom kralja Karola. Njene glavne smernice so obramba miru, neodvisnost države in nedotakljivost njenih meja v okviru čim boljše sporazumevanja z vsemi državami. Še prav posebno pa z vsemi našimi sosedmi. Tako politiko zahteva pravilno poimovanje življenjskih interesov našega naroda, a narekujejo jo tudi naše zemljepisni položaj in naše zgodovinske tradicije. Zato bom za tako politiko zastavljal vse svoje sile.

Današnji listi objavljajo, da bo doseženi rumunski zunanji minister Gafencu v kratkem imenovan za rumunskega poslanika v Ankari s posebno diplomatsko misijo.

Grški demanti

Atene, 3. junija. AA. Atenska agencija je pobleščena odločno zanikati vesti nekatere tujih listov, češ da je turška vlada zahtevala od grške vlade dovoljenje, da sme izkrcati svoje čete na grških otokih v vzhodnem delu Egejskega morja.

Borba za Španijo

London, 3. junija. z. V londonskih krogih izjavljajo, da docela razumejo interese Italije, da spravi tudi Španijo na svojo stran, da ne bi bila Italija edina država, ki nastopi v prilog Nemčije. V zvezi s tem poudarjajo, da je vpliv španskega notranjega ministra Sunera, ki je največji zagovornik zavezništva z Italijo, v zadnjem času zelo narasel. Bliznji dnevi bodo pokazali, v koliko bo uspela mislija, ki je bila poverjena angleškemu poslaniku Hoareu.

Prihod našega novega veleposlanika v Bukarešto

Bukarešta, 3. junija. p. Danes je prispel v Bukarešto novi jugoslovanski veleposlanik na rumunskem dvoru Avakumović. Na postaji je bil prisrčno sprejet od zastopnikov rumunskega zunanjega ministrstva in vsega osebja jugoslovanskega veleposlanstva.

Zemunska: Postopna zjasnitev nad severozapadom se bo razširila proti vzhodu. Velika oblačnost bo še v vzhodnih in južnih krajih, kjer je pričakovati še novih ploh. Toplota se ne bo posebno spremenila.

Ruski poslanik Lavrentijev se je poklonil na Oplencu

Člani sovjetskega poslanstva so se poklonili na grobu Viteškega kralja in njegovih slavnih prednikov na Oplencu. — Na poti med Mladenovcem in Topolo je neki pastirček poklonil poslaniku bratskega ruskega naroda g. Lavrentijevu lep šopek poljskega cvetja. — Poslanik Lavrentijev in gđna Strigo zapuščata vilo kraljevskega namestnika g. dr. Radenka Stankovića, kjer sta bila na obisku. Podrobnosti o bivanju ruskega poslanika v Beogradu objavljamo na 7. strani.

Ko je poslanik Lavrentijev zapustil prostore znane Venčacke vinogradniške zadruge, se je prisrčno poslovil od zadrugarjev. — Na desni pa je prizor zasedanja gospodarske zveze balkanskega sporazuma v Beogradu: naš zunanji minister g. Cincar Marković je spregovoril pozdravno besedo. Sedijo od leve na desno: poslaniki Grčije, Turčije in Rumunije

Praznik Mirka Poliča

Danes praznuje 50-letnico svojega rojstva bivši ravnatelj ljubljanske Opere Mirko Polič. Čeprav ne deluje več med nami, so vendar ostale vidne brazde, ki jih je za-

oral v našo glasbeno ledino. Vesten in natančen delavec v direktorski pisarni in za dirigentskim pultom je leto za letom sipal z opernega odra najpomembnejša, najboljše in najlepša dela operne literature. Kljub stalnim finančnim bojem smo vendar poslušali na našem odru Mozarta, Wagnerja, Musorgskega itd. Kot sodoben glasbe-

nik naprednega duha je na stečaj odpiral vrata najnovejši domači in tuji glasbeni produkciji in se je večkrat zgodilo, da je marsikatero tako delo prav v mali ljubljani doživelo svojo drugo, tretjo svetovno premiero. Drugo prav nič manj bogato plat njegovega repertorija pa zavzema njegovo delo na koncertno-simfoničnem odru, najčim v zvezi z zborom Glasbene Matice, ki ga je prevzel v najbolj kočljivem trenutku — tik pred francosko turnejo — kot dediščino mojstra Hubada Pod njegovo taktirko smo čuli najpomembnejša vokalno-instrumentalna dela Mozarta, Beethovna, Berlioz, Verdija, Liszta, do najno-

vejših Szymanovskega, Stravinskega, Vypaleka, Kričke, pa tudi domačih Lajovica, Osterca in Škerjanca. — Kot neposreden naslednik mojstra Hubada je posvečal skrb tudi čisto vokalni glasbi. Njegovi tovrstni koncerti so bili posvečeni predvsem domačim, slovenskim in jugoslovenskim delom. Kvaliteta skladb in Poličeve interpretacije je dosegla podoziranje doma, pa tudi v Franciji, Švici in Bolgariji, kamor je vodil svoj zbor. Ob 50-letnici mu želimo, da bi na svojem novem mestu, v širši razmah, na široko razmahnil vse svoje sposobnosti in da bi ga vendar le pot še vselej pripeljala v Ljubljano

Vojni minister novim borcem Slovesna zaprisega vojaških novincev v Beogradu

V nedeljo jutraj so imeli na prostorni Banjici pri Beogradu veliko vojaško svečanost. Vsi novinci vojnih enot beogradske garnizije so v prisotnosti vojnega ministra generala Milana Nedića in nekaterih drugih visokih vojaških dostojanstvenikov prisegli zvestobo kralju, vojaški zastavi in domovini. Četam je poveljeval general Nikolić, poveljnik dunavske divizije. Po zaprisegi, ki so jo opravili svečeniki pravoslavne, katoliške, muslimanske, evangelijske in židovske vere, je nagovoril vojsko general Nedić:

»Junaki! Danes je najsvetnejši dan v vašem življenju, saj ste danes prisegli zvestobo in vdanost našim največjim narodnim in vojaškim idealom: vrhovnemu poveljniku kralju, naši širni po svetu proslavljeni domovini in naši vojaški zastavi,

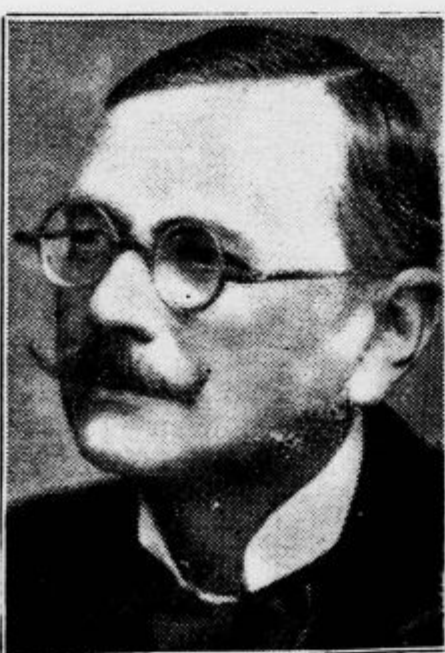
pod katero so služili kralju, narodu in domovini tudi vaši očetje in vaši bratje. Vi ste danes pred Bogom in ljudmi izpovedali, da jih hočete junaško braniti. Naj vam Bog pomore! Spominjajte se današnje prislege ne samo, dokler boste v kadru, marveč tudi pozneje, vse življenje, ker ste branilci domovine od danes do konca življenja. Skrbite, da z ničimer ne zasenčite slave naše vojske, ki je ostala zvesta svojim narodnim idealom tudi v hudih časih in v slavnih dobah. Bodite vredni svojih prednikov, ki so kakor vi služili v istih četah, baterijah, eskadronih in eskadrilah in so bili vselej in na vsakem mestu junaki, vedno zvesti svoji prisegi. Ko stopate v stalni kader, ste v njem našli svoje predpostavljene starešine: kaplarje, podoficerje in oficirje. To so vaši bratje. Oni so

Drugi zvezek, op. 8, obsega trije pesmi, katerih pesnik je skladatelj sam. V pesniškem pogledu sočijo njegovi verzji v isto izrazno skupino z Bierbaumovimi, čijih vpliv je nesporen. Tem lirskim čustvom je skladatelj podložil glasbo, ki se jim popolnoma prilaga, podčrtava jo iskrenost in neposrednost izraza. V naslednjem sešitku (op. 35) najdemo trije pesmi Alojzija Gradnika in Ljudmilo Poljančeve. Ne da bi skladatelj bistveno spreminjal tehniko in izraz svojega dela, se prav tako prilagodi tem pesnitvam kakor prejšnjim, ter jim s svojo nevisljivo, plemenito glasbeno linijo pripomore do okrepitve in jasnosti. Vsekozi pevne melodične poteze bodo dokaj olajšale študij vsakemu koncertantu, samonikla, trdno v tradiciji vsidrana spremljava pa tudi nikjer ne nudi pianistu posebnih težkoč. Tako je upravičeno pričakovati, da bodo trije novi zvezki Krekovih pesmi nadaljevali preje započeto pot uspehov, saj nam prikazujejo avtorjev lirski talent v najboljšem, tehnično dogmatem okviru in tvorijo tako pomemben doprinos naši samospevni literaturi, za katero so žal usahnila druga pota obelodanjenja kot samozaložna. (Op. uređ. Se mi zvezek Samospevov stane 18 din, osmi in deveti pa po 14 din.)

L. M. S.

Finžgarjeva „Naša kri“

V soboto je bila v ljubljanski drami zdanja premiera te sezone: vprizorili so zopet po dolgih letih F. S. Finžgarjev igrokaz v štirih dejanjih »Naša kri«. O tem delu, ki se dogaja v zadnjih tednih Napoleonove Ilirije, je kritika že svoje dni izrekla besedo, ki ji kljub nekaterim predelavam ni mogoče dostaviti nič bistvenega. »Pisec označuje tendenco svoje igre takole: Pokazati sem hotel, da moramo znati braniti svojo zemljo, svoje ljudstvo, pravice in

jevenu značaju, kakor je razviden iz ostalih, poglobljenih pesmi. Prav v 4. pesmi bi (od št. 2 dalje) morda kazalo poenostiti in poenostaviti notni pravopis.

Kulturni pregled

Samospevi Gojmira Kreka

Odičen uspeh, ki ga je dosegla izdaja prvih šestih zvezkov »Samospevov«: skladatelj Gojmira Kreka, je bržkone vzpodbudil avtorja, da je pravkar izdal še trije zvezki pesmi s klavijsko spremljavo, op. 8, 26 in 35. V naši solospesni literaturi zavzemajo dela dr. Kreka posebno mesto, označeno z avtorjevim docela avtohtonim in originalnim stiliščem. Vsi samospevi dr. Kreka imajo skupne značilne poteze, ki razodevajo avtorjevo glasbeno usmerjenost, pripadnost k določenemu estetskemu nazoru in njegovo izražanje s pregantnimi in vedno v prepričevalnem slovnimi sredstvi. Te vrline očitujejo tudi novi trije zvezki, ki obsegajo vsega enajst pesmi, od teh eno s flavto in klavirjem.

Op. 26. vsebuje petero pesmi na pesnitve O. J. Bierbauma, ki so svojem udobno melanholičnem razpoloženju najboljše nadaljuje Heinejevo smer ter so se njegovi priprosti, a mehko občuteni verzji najbolj prilagali skladateljevemu osnovnemu nastrojenju. V več kot mojstrskem prevodu Otona Župančiča (samo četrti prevod je izpod spretnega peresa N. Štritofa) naličijo te pesmice skoraj na Kettejeve in bi šle v celoti v našo literarno zakladnico. Njihovo intimno občutje je skladatelj zlasti zvesto podal v prvi (Ali veš?) in tretji (Nočna luč), kjer je ustvaril prave vzore samonikla, od nobenih ekstremnih smeri vplivane naše pesmi ki črpa svoje osnove naravnost iz zgledov romantične dobe, kamor sodijo tudi pesnitve. Nagajiva šega-

Vašemu detetu

prinese malo zobne kreme ODOL zdrave zobe za vse njegovo življenje. Nega zob izmlada prepreči tvorbo gnilobe, ki povzroča bolečine v zobeh, prihrani staršem mučne dni in noči. Obilna pena zobne kreme ODOL nudi otroku pravi užitek, krepi mu nežne dlesni ter ga napravi vselega in zadovoljnega.

ODOL

1 TUBA ODOL-A VELJA PO KOLIČINI IN UČINKU ZA 2.

poklicani po zakonih, da vas nauče vojaških veščin, da boste sodobni borci in branitelji domovine. Vi ste danes prisegli, da boste njihova povelja poslušali in jih zvesto izpolnjevali za blaginjo, varnost in obstoj našega naroda in domovine. Tako morate v resnici ravnati. Prepričan sem, da boste po zgledu svojih prednikov, dedov, očetov in bratov dobri in hrabri vojniki. Zato vam kot vaš minister vojske in mornarice čestitam k dani prisegi. Ta svečani dan vas pozivam, da grmko pozdravite vrhovnega poveljnika vse naše oborožene sile, Nj. Vel. kralja Petra II, in prav tako vrhovnega inspektorja Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla.

Ko se je razleglo gromko vzklikanje po Banjici, je vojaška godba zaigrala državno himno. Polkovne zastave so se priklonile. Minister vojske in mornarice se je še enkrat obrnil h krasno postrojenim četam in jim v slovo vzkliknil: »Živela jugoslovenska vojska!« Mladi vojščaki so navdušeno vrnili ministru pozdrav.

Kakor v Beogradu so bile svečane zaprisege tudi v mnogih drugih velikih garnizijah, tako v Subotici, Novem Sadu, Splitu, Bjelini, Vrhu in drugod. Povsod se je zaprisegi priključilo prebivalstvo v velikih trumah in je manifestiralo za kralja, domovino in vojsko. Bila je splošna sodba, da so novi vojski krepak in zdrav rod.

Meningitis v litijskem okolišu bodo zatrli Odločni ukrepi zdravstvenih oblasti na litijski šoli

Litija, 3. junija.

Spričo precej nenavadnega števila obolenj za meningitido v litijskem okolišu so se oblasti z vso resnostjo zavzela. Da preprečijo nadaljnje širjenje te zavratne bolezni. Danes ob 9. je prispela v Litijo komisija ljubljanskega Higienškega zavoda z ravnateljem dr. Pircem na čelu. Preiskali so vse učitelstvo in otroke 3 in 4 razreda, v katerih je bilo največ obolenj. Preiskava ni bila brezuspešna. Našli so enega obolenega učenca in 3 sumljive. Kakšen bo nadaljnji uspeh preiskave, se bo pokazalo v najkrajšem času. Šola ostane zaprta do 10. t. m. po tem dnevu pa bo stalno pod zdravniškim nadzorom. Vsač dan bo posamezne razrede obiskal zdravnik in se zanimal za vsakega učenca. Kakor hitro bo ugotovil kak sumljiv primer, bo učenec ali učenka takoj poslan v bolnišnico v nadaljnjo preiskavo. V šoli bodo tudi preuredili prostore in sicer tiste, kjer je bila gospodinjstva šola, da se bo tam lahko stalno vršil zdravniški pregled.

Ravnatelj dr. Pirc je v razgovoru z učitelstvom in pristojnimi činitelji omenil, da bo treba pri izdavi meščanske šole misliti na ureditev dveh zdravniških sob. Ker ima vsaka šola polikliniko, bo to tudi v Litiji gotovo kar najboljše urejeno. Bilo bi dobro, če bi krajevni šolski svet določil kak fond za zdravljenje revnih otrok, katerih starši nimajo nikakih zdravniških ugodnosti, da se bo lahko prav vsak otrok podrgel brezplačni zdravniški preiskavi. Kakor čujemo, ima krajevni šolski odbor že v načrtu, da se vnes v proračun za bodoče leto v ta namen znesek 2000 din. Ta načrt vsi občani toplo pozdravljamo.

Da se čim prej zatre nevarna bolezen, bi bilo pač na mestu, če bi se priredila v našem okolišu predavanja, ker preprosto ljudstvo pač ne ve in noče verjeti, da se meningitida širi le z okuženjem. Če bo komisija nedvomno ugotovila, da je med preiskanimi otroki eden izmed tistih, ki ima v sebi bacile meningitide, bo poskrbela za strogo zdravniško nego.

vero, trdno in neomajno proti kakršnemu koli sovražniku, ki bi hotel posegati vanje in nam jih kratiti.« In na drugem mestu svojega intervjuja v »Gledališkem listu«: »Zgodovinska snov mi je bila samo sredstvo, da bi vzbudil narodno zavest, da je treba v vsakem primeru nevarnosti in vojne biti neomajni in se zavedati svojih pravic do svoje zemlje.«

Nič ni aktualnejšega od te tendence in s te strani bi bilo vse prav, če bi bila igra tudi dramsko tako zgrajena, da bi v polni meri prepričala in nam s presunljivo močjo pokazala ne le narodno, marveč tudi človeško utemeljeni odpor zavednega ljudstva zoper tujeja osvajačca. Zdi se le, da ti gorenjski kmetje niso v vsakem primeru nevarnosti neomajni. Medtem ko jim francoske vojne kontribucije in rekvizicije niso dopustile, da bi domeli pomen velike socialne in kulturne preobnove, ki jih je osvobodila tlačanstva in dala prve pravice narodnemu jeziku, so mnogi manj občutljivi in mnogo bolj omanji glede restavracije habsburške države. Ko izvedo, da se zopet bližajo cesarske čete, ni med njimi nobenega strahu ali nevolje. Vsekako bi bilo naše tedanje stanje do nemožnosti idealizirano, če bi dramatik prisodil slovenskim kmetom kaj več narodne zavesti, kakor je instinktivno močna zvestoba zemlji, domačemu kraju in vaškemu kolektivu. Njihova borba ni bila boj za narodno svobodo, marveč navaden upor zoper nasilne cajatve, združen z mržnjo zoper onega tučca, čigar gospodstva niso bili vajeni. Ko se vrača druž. znan tujec, da zopet zagospoduje narodu, je odnos drugačen. V tem je protislovje te igre, ki naj bi bila igra svobodoljubja in narodne zvestobe slovenskega kmeta. Poteči je moralo stoletje po invaziji zasovražene »Napoljona«, dovršiti se je moralo sloven-

ske narodno prebujenje in nastopiti velik narodni prerođ v državi, ki ni ne gospoduje tujec, da so se te reči izpremenile in da se je začel naš človek zavedati pomena svobode in narodne države, nomena krvi in drugih žrtev, ki jih je treba dati za obrambo domovine.

Kakor koli so v »Naši krvi« nekateri, tudi v današnjem času aktualni dramski akcenti, je vendar njena zgodovinska vsebina morda prav v sedanjem trenutku nekoliko enostranska. Prizor, ko maire Borštink potepta tisti simbol francoskega naroda, ki je ostal veljaven tudi po Napoleonu, je učinkovito malce čudno. V ostalem pa Finžgarjevo delo rešuje in ga dviga preko tehničnih in drugih hib pisateljev krepki, sočni jezik, ki daje že sam tej igri nekaj pristno domačega. Čisto slovenskega, kar je tako močno, da si komaj lahko mislimo njen uspeh, da si komaj drugemu jeziku in v drugačnem okolju.

Režijo »Naše krvi« je prevzel Milan Skrbinšek in je skušal dati čim več domačega kolorita, razgibanosti in dramske napetosti ta izbrisati naivnosti in tehnične pomanjklivosti. To prizadevanje je bilo očitno na vsem poteku igre, vendar pa režiserju ni vedno uspelo niti tam, kjer bi bilo mogoče popraviti avtorjeve nejasnosti v zgradbi značajev (na pr. Jerica, Renard) in v drugih dramskih sestavinah igre.

Posebna zanimivost Skrbinškove vprizoritve Finžgarjeve ljudske igre je sodelovanje mladih igralskih sil, ki so nastopale doslej samo v postranskih vlogah in niso imele zadostne prilike, da bi pokazale občinstvu, pa znajo in zmorejo. Vedno smo se zavzemali za to, da se pole starih, že zdavnaj priznanih umetnikov uveljavlja vsaj v nekaterih, posebno primernih igrah naš umetniški naraščaj, ki mu posvečajo vse premalo pozornosti. V »Naši krvi« so

Iz Celja

— **Jakob Ruda** v celjskem gledališču. Djalci klasične gimnazije v Ljubljani so uprizorili v soboto zvečer v celjskem gledališču Cankarjevo igralsko komplicirano dramo »Jakob Ruda« v teatru in temeljiti režiji g. Milana Skrbinka, ki je tudi zelo skrbno izoblikoval izvedbo posameznih vlog. Predstava je bila na odlični višini. Vloge so bile presenetljivo dobro podane. Mladi igralci so pokazali mnogo znanja in talenta ter so se docela živeli v svoje vloge in okolje. Vse priznanje zaslužijo Janez Šmon (Jakob Ruda), Marija Sukljeva (Ana), Janko Smole (Peter Broš), Daniel Bežal (Ivan Dolinar) in Alfonz Dubrovnik (Dobnik). Krepro so se uveljavili tudi Zlata Pirmatova (Marta), Klio Mavrova (Alma) in Nikolaj Jeločnik (Justin). Moralni uspeh predstave je bil zelo velik. Mladi ljubljanski gostje in režiser g. Milan Skrbinek zaslužijo vse priznanje za odlično opravljeno kulturno delo. Vso grajo pa zasluži žalostno dejstvo, da se je predstava udeležila v ogromni večini samo dijaštvo in da niso niti razni vzgojitelji in kulturni delavci (z malenkostnimi izjemami) čutili potrebe ali vsaj dolžnosti, da bi bili prišli v soboto v gledališče uživati resnično umetnost, ki jo je nudila idealna igralska skupina iz ljubljanske klasične gimnazije. V takem primeru ne drži noben izgovor in nobeno opravičilo. — **R. P.**

— **Celjska vojska** godba 39. pešadijskega polka priredi drevi ob 19. na balkonu mestnega magistrata pod vodstvom vojaškega kapelnika g. P. I. Fabjanovića koncert. Na sporedu so skladbe Fabjanovića, Urbana, Smetane, Griega in Petrovića. Koncert zaključijo koronica celjskega skladatelja Cirila Preglja: Pozdrav Rogoški Slatini, ki bo v Celju prvič javno izvajana.

— **Koncert Celjskega pevskega društva** v počastitev skladatelja Rista Savina ob njegovi 80-letnici bo v ponedeljek 10. t. m. ob 20.30 v mali dvorani Celjskega doma. Vstopnice so v predprodaji v knjigarni K. Gorčarja vdove.

— **Gradnja palače** na Vrazovem trgu. Mestna občina je prodala odvetniškemu in notarskemu pokojniškemu fondu stavbišče poleg Delavskega doma na Vrazovem trgu in sicer okrog 550 m². Omenjeni fond bo zgradil tam trinadstropno palačo. Občina je ponudila to stavbišče pred nekaj leti brezplačno OUZD za gradnjo nujno potrebne moderne uradne poslopja OUZD. Izgledalo je že, da bo kmalu prišlo do gradnje, nenadoma pa je OUZD odločil, da SUZOR opusti svojo namero, da bi zgradil v Celju moderno uradno poslopje.

— **Gradnja železobetonskega mostu.** Banská uprava je razpisala oddajo del za gradnjo železobetonskega mostu čez Bistrico pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Pročnin znaša 272.000 din.

— **Razprava proti Emanuelu Zelinki,** prokuristu kemične tovarne v Hrastniku, ki je 15. aprila popoldne pred svojo pisarno ustrelil brezposelnega delavca Viljama Gažnika, se bo pričela danes ob 8. pred triletnim senatom okoliškega sodišča v Celju. Za razpravo vlada živahno zanimanje.

— **Pri požaru se je opekli.** V soboto se je vnela hiša 60-letnega posestnika Antona Malgaja v Strtenici pri Zibiki. Hiša je pogorela do tal. Ko je Malgaj reševal svoje stvari, se je nevarno opekli po vsem telesu. Malgaja so v zadnjem hipu rešili iz poslopja in ga takoj prepeljali v celjsko bolnišnico.

Iz Maribora

— **Relejni postajo vendarje dobimo.** Podoba je, da je prešel načrt o zgradnji relejne radijske postaje na Tezmem v novo fazo. Odveč bi bilo poudarjati pomen takšne postaje za naše območje ozemlje v današnjih časih. Sedaj, ko so bile dovršene vse formalnosti, ki so bile potrebne zaradi zagotovitve zemljišča itd., o čemer smo že poročali, je Prosvetna zveza v Mariboru predložila mestnemu upravitelju načrte za gradnjo radijske relejne postaje v Tezmem, ki jo bodo uredili na parcelah št. 645, 646 in 647 na Tezmem. O načrtih, ki jih je izdelal inž. Stojan Globočnik, je razpravljala mestni gradbeni odbor, ki je predložene načrte proučil in odobril. S tem je načrt radijske relejne postaje na Tezmem znatno primaknil svoji realizaciji in je upati, da bodo pričeli čim prej z gradnjo. Nacionalna obsejna javnost pričakuje, da bodo pritegnjena k sodelovanju vsa obsejna narodnoobrambna in nacionalna društva. Le ob takšnem ravnanju in složnem sodelovanju bo naša obsejna relejna oddajna postaja na Tezmem opravila svoj smisel in pravi pomen.

— **Prodoren uspeh ljubljanskega baleta.** V nedeljo zvečer je bil ljubljanski balet za umetniško izvajanje svojega slikovitega, smiselno izbranega sporeda deležen navdušenega priznanja mariborskega občinstva, ki je docela napolnilo gledališče. Baletni ansambel, ki je žel prodoren uspeh, je nastopil pod vodstvom inž. Golovina in pod glasbenim vodstvom dirigenta Neffata.

— **Zaključek gostilničarske strokovne nadaljevalne šole** je pokazal lep napredek te ustanove. Nagovoru voditelja šole, šolskega upravitelja g. Spangerja so sledila poročila razrednikov, ki kažejo vsestranski napredek gojencev. Spregovoril je tudi predsednik združenja gospodarskih podjetij g. A. Klešč, nakar je bila razdelitev nagrad odličnim ter prav dobrim gojencem. Gojenec Klešč se je zahvalil združenju in učiteljskemu zboru, gojenec Simončič pa predsedniku združenja g. Klešču in tajniku g. Jenku.

— **»Slovenski« hmelj spet straši** Dobra dva mesca sta komaj minila, ko smo ob dvanajsti uri povedali, da oznake »slovenski« hmelj nikoli ni bilo in je ne pozna nihče na svetu. Dokazali smo tudi, da bi bila uvedba takšne znamke lahko naravnost usodna za bodočnost našega hmeljarstva, ker je naš hmelj že desetletja znan v svetovni trgovini pod strokovno znamko »južnoštajerski hmelj«, kakor so znani štajerski kupovi, slovenski hrast in bosanske slive. Trgovinska oznaka namreč preživi, kadar gre za kvaliteto oznako, vse politične perturbacije. Zares so upoštevali na pristojnem mestu to dejstvo in priznali staro označbo, ki jo krčevito branijo vsi naši hmeljarji. Zato je v nedavno objavljeni hmeljski uredbi označen naš okoliški kot »štajerski okoliški«.

— **Smrtno revarno poškodbe** je dobil 20letni posestnik sin Franc Sabotič iz Novakov pri Poljčanah. Vozil je les z Boča. Vozilo pa se je na nekem ovinku

prevrnilo in pokopalo pod seboj Sabotiča, ki ima nalomljeno hrtenico. Zdravi se v mariborski bolnišnici.

— **Rojni mešarski muh** vznemirjajo tudi Mariborčane. Pojavile so se zlasti ob Tržaški cesti, kjer morajo sedaj odstraniti vse odpadke z dvorišč in bližine stanovišč.

— **Komunalna politika.** V petek, 7. junija, ob 18. uri bo v mestni posvetovalnici

V. se'a mestnega sveta. Na dnevnem redu bo poročilo predsednika mestne občine in poročilo odsekov.

— **Na boj, mešarsko klanje.** Med fanti v Framu je nastal krvav pretep. Sredi bojišča je obležal 24letni Ludvik Kugl. Bil je ves v ranah z 22 zaboljavi po vsem telesu. Kugla so odpeljali v bolnišnico. Orožniki poizvedujejo za krvoločnimi napadalci.

Gospodarstvo

Vzpostavitev trgovinskih odnošajev s Španijo

Pogajanja za vzpostavitev trgovinskega prometa med Jugoslavijo in Španijo so postala znova aktualna. Naši trgovinski odnošaji s Španijo, kamor smo prej izvažali precej lesa in cementa, uvažali pa smo plutovinu, kofolofono, riž, pomaranče, banane in bombažno prejo, so bili praktično prekinjeni od pričetka državljanske vojne v Španiji. V letu 1935 je znašal naš izvoz v Španijo 51 milijonov dinarjev, naslednje leto, ko je izbruhnila državljanska vojna, smo imeli še za 33 milijonov din izvoza, leta 1937 pa le še za 2 milijona din in leta 1938, komaj za 1 milijon din. Lani je navzlic končani državljanski vojni naš izvoz v Španijo dosegel le 2 milijona din. Uvozili smo leta 1935 iz Španije še za 20 milijonov din blaga, lani pa skoro nič, saj izkazuje statistika le uvoz v vrednosti 100.000 din.

V začetku letošnjega leta je prišlo do manjših kompenzacijskih kupčij s Španijo, kamor smo izvozili nekaj lesa v zamenjavo za plutovinu. Najnovejša statistika za mesec april pa kaže, da se je naglo povečal naš izvoz v Španijo, ki je dosegel samo v tem mesecu preko 23 milijonov din, torej

skoro polovico toliko, kakor v zadnjem normalnem letu trgovinskega prometa, to je leta 1935.

Kakor poročajo iz Splita je tja prispel opolnomočen predstavnik španskega ministristva za trgovino in industrijo Luis Garcia-Giharo, ki bo posetil naša gospodarska središča zaradi obnove trgovinskih stikov. V Splitu nakladajo sedaj nekaj žita za izvoz v Španijo. Bodoča pogajanja se bodo tikala predvsem ureditve vprašanja naših starih klirinških terjatev. Čim se to vprašanje uredi je dana možnost za sklenitev znanih kompenzacijskih poslov, pri čemer bo lahko prišlo do postopne likvidacije naših starih terjatev, ki izvirajo še iz dobe pred državljansko vojno. Te terjatve znašajo skoro 3 milijone pezet, pri čemer pa ni upoštevano mnogo starih terjatev, ki niso bile svojčas prijavljene v kliring. Pričakovati je, da bo prišlo med našo in špansko Narodno banko do aranžmana, po katerem bi se 20% vrednosti kompenzacijskega uvoza iz Španije uporabilo za realizacijo zamrznjenih terjatev naših trgovin v Španiji.

Kam smo letos izvažali

»Privredni bilten« direktorja za zunanjo trgovino objavlja podatke o našem izvozu v mescu aprilu v posamezne države. Iz te statistike je razvidno, da smo tudi v aprilu največ izvozili v Nemčijo, namreč za 170,7 milijona din nasproti 109,5 milijona din v lanskem aprilu. V Češkoslovaško pa smo izvozili v aprilu za 50,3 milijona din (lani 63,9). Celotni naš izvoz v Nemčijo v prvih štirih mescih t. l. je dosegel 853,2 milijona din, to je še enkrat toliko, kakor lani, ko je znašala v istem razdobju vrednost našega izvoza v Nemčijo 419,9 milijona din. Naš izvoz v Češkoslovaško protektorat pa je dosegel letos v štirih mescih 264,8 milijona din nasproti 179,0 milijona din v istem razdobju lanskega leta.

Znatno se je letos dvignil tudi naš izvoz v Italijo, kamor smo v aprilu izvozili za 104,5 milijona din (lani 54,9), v prvih štirih mescih t. l. pa za 389,9 milijona din (lani za 381,9). Znatno se je letos povečal naš izvoz v Albanijo, ki je posebej označen. Tako smo v aprilu izvozili v Albanijo za 9,6 milijona din (lani za 0,9).

Med državami, kamor se je letos znatno povečal naš izvoz, je omeniti tudi Fran-

cijo, ki na podlagi novega trgovinskega sporazuma z uvozni našega blaga likvidira preko organizacije imetnikov naših obligacij svoja dobroimetja v naši državi, ki izvirajo iz anuitetnih plačil za naše dolgov. V aprilu smo izvozili v Francijo za 113,5 milijona din (lani za 5,2), v prvih štirih mescih t. l. pa za 308,6 milijona din (lani za 28,8). Razmeroma malo pa se dvignil naš izvoz v Anglijo, ki je znašal v aprilu 38,8 milijona din (22,4), v prvih štirih mescih t. l. pa 125,3 milijona din (111,1).

Med državami, kamor smo letos manj izvažali je omeniti predvsem Belgijo in Zedinjene države. V prvih štirih mescih t. l. smo izvozili v Belgijo le za 28,3 milijona din (lani za 174,5), v Zedinjene države pa le za 38,8 milijona din (lani za 89,2).

Končno je še omeniti naš izvoz v Madžarsko, ki je znašal letos v štirih mescih 5,5 milijona din (90,8), med tem ko smo v Švico izvozili za 54,5 milijona din (33,5), v Nizozemsko za 54,8 milijona din (28,2) in v Grčijo za 41,9 milijona din (35,1).

Načrt uredbe o oskrbovanju industrije s surovinami

Po informacijah iz Beograda so v trgovinskem ministristvu že dokončno izdelali načrt uredbe o oskrbovanju naše industrije s surovinami. Ta uredba ima načelni značaj. Zgrajena je po osnovah *dirigiranega gospodarstva*, ki naj se izvaja tako glede organizacije, kakor tudi glede načina in kontrole oskrbovanja industrije s surovinami. Sicer pa ima uredba *okvirni značaj*, ker daje trgovinskemu ministru odnosno banu banovine Hrvatske pooblastila za izdajo drugih uredb in predpisov za pravilno oskrbovanje industrije s surovinami v vseh gospodarskih panogah. V tem pogledu, daje uredba pooblastila, za izdajo pravilnikov, navodil in naredb za ureditev trgovine z industrijskimi surovinami, za uvoz in izvoz ter za razdelitev surovin med podjetja po določenih cenah in na podlagi ugotovljene kapacitete posameznega obrata. Uredba predvideva tudi obvezno prijavljanje zalog surovin v državi ne glede na to, kdo je lastnik teh surovin. Končno predvideva uredba možnost ustanavljanja posebnih central za nabavo odnosno za prodajo surovin. V tem primeru se uvoz surovin iz inozemstva vrši preko skupne ustanove za vso državo ali pa preko posebnih ustanov za banovino Hrvatsko in za ostalo državo. Surovine, ki jih nabavijo skupne ustanove za vso državo, se dodelijo po določenem ključu tudi banovini Hrvatski, ki jih potem samostojno razdeli med posamejna podjetja na svojem področju. Ustanovitev uradnih organizacij za uvoz in prodajo surovin ne izključuje v celoti privatne iniciative. Uredba namreč dopušča možnost ustanavljanja zasebnih organizacij v obliki *interesnih skupnosti za nabavo surovin*, ki poslujejo pod kontrolo oblasti. Predvidena je tudi finančna podpora posameznim industrijam, ki bodo večji del svojega kapitala investirale v surovine. Tako podjetja bodo dobivala lombardne kredite po posebnih pogojih.

„Slovenski“ hmelj spet straši

Dobra dva mesca sta komaj minila, ko smo ob dvanajsti uri povedali, da oznake »slovenski« hmelj nikoli ni bilo in je ne pozna nihče na svetu. Dokazali smo tudi, da bi bila uvedba takšne znamke lahko naravnost usodna za bodočnost našega hmeljarstva, ker je naš hmelj že desetletja znan v svetovni trgovini pod strokovno znamko »južnoštajerski hmelj«, kakor so znani štajerski kupovi, slovenski hrast in bosanske slive. Trgovinska oznaka namreč preživi, kadar gre za kvaliteto oznako, vse politične perturbacije. Zares so upoštevali na pristojnem mestu to dejstvo in priznali staro označbo, ki jo krčevito branijo vsi naši hmeljarji. Zato je v nedavno objavljeni hmeljski uredbi označen naš okoliški kot »štajerski okoliški«.

Ze smo bili prepričani, da je to vprašanje za vedno rešeno po željah in življenjskih potrebah našega hmeljarstva. Sedaj pa smo v največje začudenje zvedeli, da nekdo spet vlači v pravilnik za obvezno znanjovanje hmelja, ki bo v kratkem izdan, novo oznako »slovenski« štajerskega hmelja za hmelj iz strnjene »štajerskega«

okolja za izvenokoliški hmelj pa celo samo oznako »slovenski« hmelj.

Ne bomo ponavljali vseh tako tehničnih okolnosti, ki govorijo proti »slovenski« oznaki, ker je za vse prizadete to vprašanje že davno rešeno. Prihajemo le dejstva, da ni ne hmeljarjem, ne trgovcem nihče na številnih anketah niti poizkušal postaviti tega vprašanja, približno, da ni med našimi hmeljarji prav nikogar, ki bi soglašal s to kvarno novotarijo in da ni nihče nikogar pooblaštil, da bi si smel v kakšnem koli svojstvu lastiti to pravico. Če se najde morda eden ali drugi tujec, ki hoče na svojo pest vsiliti našemu hmeljarstvu neprimerno oznako in povzroči nepopravljivo škodo, je naša sveta dolžnost, da povemo javno in jasno, da dela proti volji in koristim našega hmeljarstva. Kakor smo ugotovili, je poleg te jasne besede naših hmeljarjev tudi »Kmetijska zbornica« odločno zahtevala našo staro oznako »južnoštajerski hmelj«. Zato bi radi vedeli, kdo hoče vzeti nase proti enodušni volji našega kmeta odgovornost za uvedbo nove znamke.

Pri vsem tem je treba se pomisliti, da bi z uvedbo nove znamke postala stara že uvedena oznaka »južnoštajerski« hmelj brez zaščite in bi se je mogli polastiti neizmerno škodo našega hmeljarstva podtati mednarodni trgovski špekulanti in jo zase izkoristiti. Dejstvo je, da se je to že izvršilo in da še danes čaka v nekem tujem pristanišču 2000 met. stotov tujega slabega hmelja, da se okoristi s to zares ugodno priliko. Vemo, da govorimo v imenu vsega našega hmeljarstva in tudi vse poštene naše hmeljske trgovine, če zahtevamo spoštovanje naše »južnoštajerske« znamke in njeno zakonitost v novih pravilnikih. To je naša dolžnost in pravica.

— K —

Gospodarski ukrepi Francije

Francoska vlada se je šele sedaj odločila izdati ukrepe za delno oddajo deviz in zlata. Do 30. junija t. l. morajo pravne osebe (podjetja) s sedežem v Franciji ali v kolonijah, kakor tudi inozemske pravne osebe, ki imajo v Franciji glavno področje delavnosti, oddati Francoski banki vse kovano zlato in zlato v zlitkih, ki ga imajo v Franciji ali v inozemstvu, razen zlatih izdelkov. Ta uredba velja samo za pravne osebe, ne pa tudi za fizične osebe. Po drugi uredbi morajo fizične osebe kakor tudi pravne osebe odstopiti ameriške in kanadske dolarje (mencianice) uradu za valute ali pa jih morajo vplačati pri pooblaščenih bankah, kjer se jim odpre kreditni račun v tuji valuti. Ta odredba velja za tuje fizične osebe, ki bivajo v Franciji. Fizične in pravne osebe, ki imajo devize ali terjatve v ameriških in kanadskih dolarjih, morajo te devize odstopiti Francoski banki ali pa jih vplačati na kreditni račun pri pooblaščenih francoski banki.

Uredba krušne karte, ki je bila napovedana za 1. junij, je odložena, ker glede na obstoječe zaloge in glede na ugodno stanje nove letine ni nujna. Pač pa so bile s 1. junijem uvedene sladkorne karte. Vsaka oseba dobi na mesec tri četrtilograma sladkorja. Javni lokali in pridelovalci sladkorja dobe v bodoče iste količine kakor v prejšnjem mescu ali pa v

ustrežajočem mescu zadnjih dveh let. Izdajo sladkornih kart so pospešili, ker se v vojni področju severne Francije v veliki meri goji sladkorna pesa. V lanskim letu so francoske tvornice izdelale 115.000 vagonov sladkorja, kar krije francoske potrebe. V kolonijah pa ima Francija za rezervno trsnega sladkorja.

Ker se je ustavil uvoz celuloze iz skandinavskih držav, je vlada izvedla racionaliziranje produkcije in potrošnje papirja. Poleg tega je izdala ukrepe za večjo uporabo starega papirja v papirnih tvornicah in za zbiranje starega papirja.

Gospodarske vesti

— **Vinogradnike**, ki doslej svojih vinogradov še niso škropili proti peronospori, ponovno opozarja banov. vinarski in sadjarski zavod v Mariboru, naj izvršijo škropjenje čim prej, ker je v prihodnjih dneh pričakovati večji nastop boleznih zaradi toplejšega in vlažnega vremena. Oni, ki so prvo škropljenje opravili že pred 27. majem, naj izvršijo drugo škropljenje do 6. junija t. l.

Borze

3. junija

Na jugoslovenskih borzah notirajo nemški klirinški čeki nespremenjeno 14.70 do 14.90. Za grške bone je bilo v Beogradu povpraševanje po 28.75. Bolgarski klirinški čeki so se trgovali po 92. Tečaj na svobodnem trgu se nadalje ravna po tečaju 55 din za dolar.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je bila tendenca v državnih papirjih nadalje mlačna. V Vojni škodi ni bilo tečaja (v Beogradu promet po 393—394). Tudi v ostalih državnih vrednotah ni prišlo do zaključkov. Pač pa je bil zabeležen promet v delnicah Trboveljske po 235—240 in v delnicah Sečera Osijek po 220.

DEVIZE

Ljubljana. Oficijni tečaji: London 141.90 — 145.10, Pariz 80.26 — 82.56, New York 44.25 — 44.85, Curih 99.92 — 100.23. Tečaji na svobodnem trgu: London 175.56 — 178.76, Pariz 99.36 — 101.66, New York 54.80 — 55.20, Curih 122.7 — 123.7.

Curih. Beograd 10, Pariz 3.10, London 14.30, New York 44.6, Milan 22.50, Madrid 45, Berlin 178.25, Stockholm 106.25, Sofija 400, Varšava 9.00, Budimpešta 79, Atene 3.00, Carigrad 3.00, Bukarešta 2.25.

Usodni dan naše medicinske fakultete

Jutri se sestane nad petdeset rednih vseučiliških profesorjev slovenske univerze v Ljubljani, da vzame v pretres predlog medicinske fakultete za imenovanje treh novih rednih profesorjev. Zasedbo teh mest naj bi se začelo izpolnjevanje medicinske fakultete v Ljubljani z najznejšimi, to je kliničnimi semestri. Ta sestanek bo formalno odločil o usodi medicinske fakultete za dolgo dobo ali za vedno. Odločitev bo zgodovinskega pomena, ne samo za medicinsko fakulteto, ampak tudi za vso slovensko zdravstveno kulturo in s tem posredno tudi za vso slovensko kulturno sploh. Zato slovenska kulturna javnost ne sme ostati neobveščena o predlogu, ki ga je medicinska fakulteta sklenila predložiti plenumu univerzitetnega sveta.

O tem predlogu so sklepali trije redni profesorji medicinske fakultete, od katerih sta dva Slovenci, eden Neslovenec. Oba slovenska profesorja sta si nasprotovala, tako da je pripadla končna odločitev tretjemu, to je Neslovencu. Kdo je ta gospod, ki je odločil pred tem forumom o predlogu? Dobro bi bilo, ko bi naslikali njegov portret v vseh detajlih, da bi slovenska kulturna javnost spoznala, komu je zaupala usodo najvišje slovenske medicinske znanstvene ustanove, kdo vodi slovensko zdravstveno kulturo. Med Slovenci so že čisto uspešno delovali tuji zdravniki. Naj imenujem samo dva Scopolija in Hacqueta, ki sta bila sicer tuja — tako pripoveduje Pavel Grošelj — ki ju je privedlo k nam naključje z najrazličnejših strani Evrope. Toda niso nam tuji ostali. Vživel so se v naše kulturne in narodnostne razmere ter stopili v živ stik z našim ljudstvom in izobraženstvom. Moža, ki je odločal na fakultetskem seji, nisem še nikdar videl v krogu naših medicinskih predavateljev, nikdar se ni sodeloval pri strokovnih in znanstvenih razpravah slovenskega zdravništva, v slovenski, hrvaški in srbski strokovni literaturi nisem še zasledil članka ali publikacije izpod njegovega peresa, tujejezična znanstvena literatura ga ne pozna. To mora vedeti slovenska javnost. Najhuje je pa, da so deloma iz formalnih razlogov, deloma pa zaradi tega, ker je ostal v manjšini (eden proti dveh), resnični slovenski zdravstveni delavci in odlični znanstveniki pri sklepanju sploh odnadi. Priprave za predlog so se izvršile v popolni tajnosti. Pri formalni kvalifikaciji kandidatov je sodeloval en sam Slovenec, ki pa ni zdravnik.

Slovensko zdravništvo je že davno slutilo, v kakšen debacle nas vodi razmere na medicinski fakulteti. Že 15. marca je v obširnem memorandumu razložilo gospodu rektorju svoje stališče in izrazilo svojo bojazn (o tem je »Jutro« pisalo v svojem uvodniku z dne 10. maja). Iz strahu, da se slovenska medicinska fakulteta v duhovnem in strokovnem pogledu popolnoma ne uniči, so slovenski zdravniki zahtevali, da se ostvari poseben kolegijski, ki naj bi prevzel določeno organizacijo kliničnih študij. Res je iz formalnih razlogov tak kolegijski težko sestaviti, toda danes vidimo, da bi bil le ta način lahko rešil medicinsko fakulteto pred pogubonosnim korakom, ki je potisnil vso slovensko medicinsko tvornost ob zid, ki je odličnemu fakultetskemu naraščanju zamašil usta, ki je visoko kulturno vprašanje reševal na način, kakor se rešujejo prošnje za oddajo mesta nočnega čuvaja. Naša kulturna zrelost bi se bila le tedaj izkazala, če bi bila medicinska fakulteta, to se pravi njena večina (dva glasova), odprla pot svobodni tekmi z razpisom docentskih mest. Dobro vem, da je v slovenskem zdravništvu toliko tvornega in sposobnega, da bi bili oni trije kandidati, ki so sedaj predlagani, dosežli velik moralen in znanstven triumf, če bi bili svoja mesta dosegli po ravni poti kulturnega tekmovanja. In to po moji vednosti nikakor ni izključeno. Po treznem premisleku si to pot lahko še sami odprejo.

Ogorčenje nad načinom reševanja kardinalnih slovenskih medicinskih vprašanj je med slovenskim zdravništvom splošno. Prepričan sem, da bo tudi ostala slovenska

50%
popust
užijajo
do 30. VI.
v jednom kopališču
LIPIK
vsi obiskovalci
50%

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote. 4% agrarne 48—50.4%, severne agrarne 50—51.50, 6% begluške 63 bl., 6% šumske 57 bl., 7% Blair 85 bl., 8% Blair 94 bl.; delnice: PAB 178 bl., Trboveljska 238—240 (235—240), Gutmann 55 den., Sečera Osijek 220—225 (220), Osiječka lijevavnica 180 den., Isis 31 den., Oceania 600 den., Jadranska 400 den.

Beograd. Vojna škoda 392—393 (393—394), 4% severne agrarne 49—50, 6% begluške 62—64, 6% dalm. agrarne 54.75—55.25 (55—56), 7% invest. 92 den. (92), 8% Blair 94 den., Narodna banka 7950 den., PAB 174 den.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago. 3. junija. Začetni tečaji: pšenica: za julij 81.75, za sept. 81.875, za dec 82.75; koroza: za sept. 61.

+ Novosadska blagovna borza (3. t. m.) Tendence nespren. Pšenica: baška okolica Novi Sad 245 — 247; sremska 245 — 247; slav. 245 — 247; ban. 245 — 247; baška ladja Tisa 247 — 249. Rž: baška 208 — 210. Oves: sremski 200 — 202; slavonski 202 — 204. Ječmen: baški in sremski 64/65 kg 205 — 207.50. Koroza: baška 195 — 197; par. Indija 196 — 197. Moka: baška in ban. »0g« in »0gg« 360 — 370; »2« 340 — 350; »5« 320 — 330; »6« 300 — 310; »7« 270 — 280; »8« 175 — 180. Otrobi: baški in sremski 162.50 — 165; banatski 160 — 162.50. Fižol: sremski beli brez vreč 435 — 440.

kulturna javnost odbila poskušeni atentat na slovensko zrelost, ko bo po teh in drugih avtentičnih informacijah znanla pravo resnico. Pozivu odličnih slovenskih zdravniških tovarišev, naj natočim javnosti čistega vina, sem se sprva upiral, ker se mi zdijo današnji časi neprimerni za ostra mesebojna obračunavanja. Toda ko vidim, da gre za bistvo slovenskega problema, da gre za osnovna vprašanja slovenske bitnosti, ko spoznavam, da je treba one ljudi, ki trošijo kužne kali, po higienskih principih izolirati, se mi zdi kot zdravniku potrebno predlagati kulturno izolacijo tistega ali tistih, ki širijo bolezen nezaupanja med slovenskimi zdravniki in slovenskim zdravstvom. V tem smislu si ne morem pomisljati javnosti povedati pravo dogledno.

V nedeljskem »Slovenecu« je objavil stanovski tovariš dr. France Debevec tehte misli ob razširjeni medicinski fakulteti. Popolnoma se strinjam z njegovimi teoretičnimi razmišljanji in praktičnimi zaključki. »Slovensko zdravništvo trdno pričakuje, da se zadeva takšno, modro, vsestransko zadovoljivo reši, zaokrene na pravi tir, to je: učiteljska mesta na razširjeni medicinski fakulteti naj se razpišejo«. Na enem bregu slovenske kulture je zadonel Debevec SOS klic; naj se na drugem bregu oglasi krepak plat zvona.

Dr. Alojz Zalokar

Naše gledališče

D R A M A

Torek, 4.: zaprto.
Sreda, 5.: Naša kri. Red A.
Četrtek, 6.: Revizor. Red četrtak. Gostovanje Mihajla Markovića.
Petek, 7. ob 15.: Asmodej. Dijaška predstava po globoko znanih cenah od 14 din navzdol.

Gogoljev »Revizor« je blesteča satirična komedija iz preteklega stoletja, v kateri je ožigal avtor moralno slika uradnega stanu in njegove napake. Izvrsno igrana igra je močna privlačnost tekočega repertoarja. Komedijo je režiral dr. Bratko Kreft. V vlogi poveljarja Antona Antonovića bo nastopil Nestor hrvaških igralcev Mihajlo Marković iz Zagreba, v vlogi Hlestakova pa Jan.

Razdejane železnice

To je posnetek z nekega dela belgijskega bojišča. Železniška proga je tako razdejana, da bo treba mnogo truda in žrtve, preden bo zopet obnovljen promet

Calais in Dover

Dve pristanišči ob Rokavskem prelivu

Iz Calaisa rabijo običajni potniški parniki do Dovera na oni strani Rokavskega preliva 50 do 40 minut, letala preletijo to progo v nekoliko minutah.

Calais, ki je danes tretje največje francosko pristanišče z okroglo 70.000 prebivalci, cvetoča industrija tula in čipk ter živahno trgovino, je bil dolgo v angleških rokah. L. 1347. je zasedel mesto angleški kralj Edvard III. Nad 200 let, do 1558, je ostalo potem angleška last. Francozi so ga tedaj osvojili kot zadnjo angleško posest v svoji deželi. Angleška kraljica Marija je baje umrla od bolezni nad to izgubo. V njenem srcu, tako je dejala na smrtni postelji, bodo našli zapisano besedo »Calais«. Še danes ima francosko mesto nekaj angleškega značaja, a med svetovno vojno so imeli Angleži tu tolikšno ulogo, da je Calais sliči prejšnjemu francoskemu mestu.

Enako kakor Calais v starih časih so

Angleži vedno cenili tudi mesto Dover na nasprotni strani. To je bilo eno izmed petih pristanišč, ki jim je dal Viljem Osvoboditelj razne prednosti in ki so jih smatrali za izhodne točke ob napadih na Francijo. Doverski poslanci so smeli ob kronanjskih gostijah so sedeli na kraljevi desnici. Dover, ki šteje po lanskem šteju 42.000 prebivalcev, leži med slikovitimi krednimi pečinami. V jasnem vremenu je mogoče od tu opaziti francosko obalo — iz Calaisa pa seveda tudi angleško.

Od l. 1805. je bilo že več načrtov, da bi neznatno razdaljo med obema mestoma zvezali s podmorskim preletom, še kratko pred sedanjo vojno so se pojavili takšni načrti. Angleško vojno ministrstvo pa je tudi tokrat ta načrt odklonilo. Če bi danes takšen prelet eksistiral, bi ga zdaj iz vojaških razlogov prav gotovo uničili.

Imena iz zadnjih bojev

Kraji v Flandriji in Franciji

Brügge, ki so ga Nemci zavzeli, potem ko je belgijski kralj Leopold odredil kapitulacijo belgijske vojske, je glavno mesto Zapadne Flandrije in šteje 52.000 prebivalcev. V srednjem veku je bilo pomembno trgovsko mesto, sedaj slovi le po svojih čipkah in vrtnarstvu. 12 km severno od njega je pristanišče Zeebrügge, s katerim je zvezano s prekopom in ki je med svetovno vojno bilo važno oporišče za nemške podmornice.

Dixmuiden, isto tako v Zapadni Flandriji, leži ob Yseri. V svetovni vojni je bilo mesto popolnoma uničeno in so ga pozneje obnovili, pa ni nikoli doseglo prejšnje velikosti. Ysera je reka, ki teče skozi severno Francijo in zapadno Belgijo v dolžini 78 km. Pri Nieuportu se steka kot Yserski prekop v Severno morje.

Langemark, kraj s 5000 prebivalci, leži severovzhodno od Yperna v Zapadni Flandriji ob železnici, ki vodi v Ostende. Med svetovno vojno je postal znan po napadih, ki so jih izvršili polki mladih nemških prostovoljcev, večinoma dijakov, na tamkajšnje angleške položaje. Veliko pokopališče s spomenikom, ki je bil med sedanji boji baje uničen, spominja na smrt tisočev mladih nemških ljudi.

Kemmel, kjer so se vršili v zadnjih dneh divji boji, je 156 m visok vzhodni izrastek hribovja med rekama Lys in Ysero, v Zapadni Flandriji, vzhodno od kraja Cassela. Že med svetovno vojno so se bili za to višino strašni boji.

Lille je z več nego 200.000 prebivalci glavno mesto francoskega okrožja Nord, leži ob kanalizirani reki Deule in obvlada kot križišče važnih prometnih zvez z Belgijo.

Meteorji nad Ukrajino

V ozemlju Černigova v Ukrajini so opazovali v eni zadnjih noči meteor, ki je razsvetlil vso okolico kakor ogromna raketa. Šele pred kratkim je treščil v istem ozemlju s silnim truščem meteorit na tla, ki je izkopal v zemljo 2 m globoko jamo in ki so njegovi ostanki tehtali nad 5 kg.

MICHEL ZÉVACO:

Don Juan

ROMAN.

In zdajci je zabobnel zadnji, smrtni udarec; vrata so se podrla, naskakovalci so se z divjim krikom usuli naprej. Vhod v posvečeni prostor je bil mahoma poln spačenih obrazov in bliskajočih se jeklenih ostrin; v okviru vrat se je pričel boj na življenje in smrt. Klotar je udarjal brez prenehanja; v blazni vihri njegove zavesti je jasno plamenela ena sama misel: »Nočem, da ona umre! Nočem da ona umre!...« In kolikokrat se mu je roka izprožila proti mrgolenju sovražnikov, je nekdo kriknil, je brizgnila kri, je jeknila kletev... to da napadalci so vzlic temu slehernikrat napredovali za korak ali dva, da napredovali so... vdiral so v kapelico... Klotar je bil izgubljen!...

Z dvema skokoma se je pognal za oltar... Klopki, ki ju je bil tam pripravil, sta se grmle podrli...

Tolpa je bila po vdoru v kapelico obstala; zbirala se je, se molče, z zamolklim renčanjem preurejala za naskok in po kratkim, odsekanih poveličjih grofa de Loraydana zavzemala nova mesta. Klotar je težko dihal. Obraz mu je bil prepaden in bled.

Nerazumljivo se mu je zdelo, da mu puščajta ta oddih.

A že je uganil, kaj pomeni: tolpa je začnela

rušiti zaslon, ki ga je bil zgradil. Hoteli so obiti oltar po desni in levi strani... To je bil konec!

Pogledal je Leonoro, rekoč:

»Poginil bom... in vi...«

»Dajte mi svoje bodalo.« je dejala Leonora.

Bilo je rdeče od krvi. Klotar ga je obrisal in ji ga pomolil. Tedaj je rekla:

»Razumem, Klotar, kaj mislite. Ako poginete vam prisežem, da me ne bo imel nihče na tem svetu; prisežem vam, da se me Tenorio ne bo dotaknil drugače kakor mrtve; prisežem vam, da se ubijem, kadar vas ne bo več, da bi me branili. Umrite torej v miru, gospod Ponthuski, s poljubom svoje neveste na ustnicah!...«

V vzhviti radosti in brezmejnem gorju je zahtel in jo zgrabil; objela sta se kakor iz uma in strnila ustnice v prvi, poslednji, zaročni poljub...

Zaslon je bil do malega razdejan.

Klotar je stisnil v roki Ponthusov meč in rekel:

»Z Bogom, Leonoro!...«

Tiho je odgovorila:

»Z Bogom, Klotar!...«

Tedaj ji je silovito izpreletelo; oči so se ji skalile, obraz ji je pobledele kakor lilija, v skrivnostni grozi je odskočila, z drhtečo roko pokazala Klotarju veliko marmorno ploščo, v katero je bilo vklesano ime Agneze de Sennecour, in vsa prepadena zajecjala:

»Ali je to smrt, ki prihaja po naju?« Oh. Klotar, Klotar! Ali se grob odpira, da naju požre?«

Klotar je pogledal in videl...

Marmorna plošča se je počasi, počasi spuščala

Če še ne veš, zdaj izveš:

da je italijanska vlada v sporazumu z vodstvom vojske že izdelala načrt za izpraznitev italijanskih mest v primeru potrebe in da bo proglašen Rim za »odprto mesto«;

da je v zadnjih dneh 150 ameriških diržaviljanov zapustilo Gibraltar;

da drže Norvežani po obvestilu generala Fieischerja, poveljnika VI. norveške divizije, celotno področje fjordov Lef in Rombak;

da se Fordove tvornice v Ameriki pripravljajo na proizvodnjo letal, katerih bi mogle izdelati do tisoč kosov dnevno;

da so francoske oblasti odbile izročitev belgijskih kronskih draguljev kralju Leopoldu. Dragulje so nedavno prinesli iz Bruslja v Pariz;

da so začeli švedski izvažati železno rudo v Nemčijo preko Luleje, glavne svoje luke za izvoz v Botniškem zalivu;

da je bila v kapelici Buckinghamske palače v Londonu te dni krščena princesa Irena, drugorojenka nizozemske princese Julijane. Princezi je kumovala angleška kraljica Elizabeta.

da je švedska vlada naročila milijon plinskih mask za svoje prebivalstvo;

da general Weygand popolnoma računa z vstopom Italije v vojno ter želi zadržati nemško vojsko na Sommi in Aisni do zime;

da zbirajo zdaj tudi na Angleškem staro železo;

da so znašale belgijske zlate rezerve, prenešene v Anglijo, 25 milijard zlatih frankov;

da je Flandrija po poročilih italijanskih listov »eno samo pokopališče topov in tankov«;

da ima danes Španija po cenitvah poznavalcev 26 milijonov prebivalcev.

4. junij, dan odločitve

Na današnji seji velikega fašističnega sveta v Rimu bo min. predsednik Mussolini pojasnil politični položaj Italije. V zvezi s tem se pričakujejo odločitve, ki bodo za Italijo največjega pomena.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Tako so prispeli na Angleško

Prince Bernhard, soprog nizozemske princese Julijane, je prispel v London in na kolodvoru odnesel košaro s svojo drugo hčerko v najbližje zaklonišče

Po neki bitki v Belgiji

Po neki bitki na belgijskem ozemlju so na bojišču obležali številni tanki, ki niso bili več sposobni za borbo

General Weygand v Flandriji

Zanimivo potovanje z letalom in ladjo

Vojni dopisnik pariškega »Journala« Jacques Boulanger je opisal pogumno potovanje generala Weyganda, ki se je odpravil na flandrijsko bojišče, čim je prevzel vrhovno poveljstvo, da se sestane z belgijskim kraljem Leopoldom. Boulanger je bil med spremljevalci francoskega generala.

Bilo je to 20. maja dopoldne. Na letališču v Le Bourgetu je poveljnika pričakovalo osem letal, dva bombnika in šest lovcev. Nobenih svečanih barv in sprejemov. Čim je Weygand prevzel vrhovno poveljstvo, je izjavil:

»Ni mogoče poveljevati in boriti se iz pisarne za mizo. Treba je videti, kako je z bitkami, čete v borbi.«

Kralj Leopold je bil sam izrazil željo, da se sestane z novim generalisimom.

Weygand se je popel v prvi bombnik, z njim njegov pobočnik, stotnik Gasser, ki ga nikoli ne zapusti. V drugem bombniku se je razmestil del glavnega stana. Vzlet. Nekoliko minut in vsa formacija je bila nad vojnim pasom. Na tleh je bilo videti nemško motorizirano kolono na pohodu. Njeno protiletalsko topništvo je otvorilo ogenj na francoska bombnika in lovce. Letala so se pognala s polno silo. Kmalu so bila iz območja šrapnelskih razpokov — da so se trenutek na to znašli pred tremi patrullirajočimi Messerschmidti. Francoska letalska sila se je malo dvignila in razvila proti sovražnim letalom pred obema bombnikoma. Messerschmidti so se umaknili.

Na cilju. To ni bilo mesto, temveč sosedno letališče. Weygand je prispel tako hitro, da od vojaških oblasti, ki so bile obveščene o njegovem prihodu, ni bil še nihče na mestu. Generalisim jih je počakal v krčmi malega naselja. Na njenih stenah sta bili dve sliki: belgijski neznan vojak in prihod nemških opolnomočencev na jaso v Rethond, da bi se sklenilo pre-

mirje. V tem okolju je sedel general Weygand pred omeleto in skodelo kave. Krčmarica je stopila k gostom. Weygand je nosil plašč brez zvezd. Na zadnje ga je le spoznala:

»To ste vendar vi?« ga je vprašala začudeno in naivno.

»Da,« se je nasmehnil Weygand.

»Čestitam vam, čestitam« je rekla krčmarica.

Avioni so se bili spustili na tla daleč od glavnega stana kralja Leopolda. Casa je bilo malo. Toda sli so dobro opravili svoj posel, kralj je že prihajal naproti. Sestanek je bil na pol poti, v majhnem mestecu, ki so njegovi zidovi kazali sledove krogel iz streljanih. Sestanek je bil zgodaj popoldne. Ob grmenju topov, čisto blizu fronte se je vršil vojni posvet. Ob 17.30 se je Weygand odpravil nazaj.

Povratak je šel po morski poti. V luki, kjer se je hotel vkrcati, so se oglasile baš v času, ko je prispel, sirene. Letalska vzbuha, bombe iz letal. Mornarji pred mostom, ki je vodil v rušilec, so glavnemu poveljniku sredi napada sovražnih bombnikov izkazali ritualno počast, ob zvoku trobente. Ob 19. so se dvignila sidra. Bombe so obkrožale ladjo do njenega izhoda iz prekop. Zadaž so gorele z zažgalnimi bombami zažgane zgradbe.

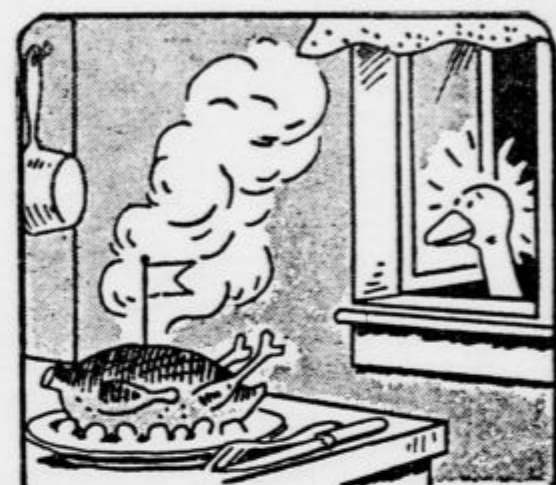
Šele drugi dan ob 5. zjutraj je Weygand prispel v Pariz, potem ko je noč prebil na fronti. Skočil je v taksi, da se odpelje domov objet ženo. Takoj nato se je vrnil v glavni stan. V sedmih dneh je ga Weygandova videla svojega moža točno sedem minut.

A NEKDOTA

Pred več nego pol stoletja so v stari Avstriji debatirali vneto o tem, ali je pametno, da bi v šole uvedli spet telesno kazeno. Da bi bile točno poučene o tem, kaj misli učiteljsko o tem vprašanju, so oblasti odredile okroglim šolskim svetom, naj se o stvari izjavijo.

Eden teh šolskih svetov v Nižji Avstriji je torej vestno pozvedoval med učitelstvom in je potem na kratko sporočil deželnemu šolskemu svetu: »Večina ljudskih učiteljev v okrožju si želi primerne telesne kazni.«

VSAK DAN ENA

Zadnji pozdrav...

(Humorist)

Ženske so za temperaturo bolj občutljive

Na letošnji glavni skupščini Cornell Medical Collegea v Washingtonu so poročali med drugim, da so ženske veliko bolj občutljive za toploto in mraz nego moški. Navzlic pogumu, s katerim se predajajo zimskemu mrazu s svilenim perilom in tenkimi nozavicami. Pri poskusih s kalorimetrom in z ženskami ter moškimi v starosti 22 do 35 let se je pokazalo, da je bila v hladnem prostoru kožna temperatura pri ženskah povprečno za eno stopinjo nižja nego pri moških. V vročem prostoru pa za dve stopinji višja. Pri temperaturah pod 28 stopinjami je bilo kožno dihanje pri ženskah in moških enako, v višji temperaturi pa pri ženskah manjše.

Trideset kitov na dan

Največja ladja za lov na kite je »Terje Viken«, ki izpodriva 20.000 ton. Njeni harpunarji zaslužijo letno po tisoč funtov sterlingov in večinih tudi več. Ladja je matična ladja za devet lovskih parnikov po 300 ton, ki opravljajo svoje delo tudi 50 milj daleč od nje. Vsak dan pride na »Terje Viken« trideset do štirideset ubitih kitov in vsaka teh živali tehta 70 do 150 ton.

kaj ne bi šla do konca?«

Vzela je pripravljeno leščerbo, jo vžgala ob večni luči, ki je stalno gorela v kleti, in odločno krenila po hodniku.

Komaj je bila v mračnem kamenitem rovu, kjer ji je bledi plamenček svetilke le še očitneje kazal nakopičeno temo, je izpreletel Beranžerko nagel trepet... začutila je, kako jo groza popada s svojimi kremplji.

Njena prva misel je bila: vrniti se!

A v tem se ji je zazdelo... sama ni vedela, kako... da mora iti naprej, vse naprej... do samega konca!

Trepetaje, z glavo zbegano od čudnih misli, je stekla po rovu.

Tako je dospela v drugo klet, podobno oni, iz katere je prihajala; kakor v prvi, je tudi tu našla ozke kamenite stopnice. Pogumno se je vzpela po njih, in ko bi se bila spomnila in jih štela, bi bila spoznala v prostoru natančen posnetek prve kleti. Nazadnje je prišla v nekakšno tesno sobico...

»Omare tu vsekako ni,« je z nasmeškom pomislila.

Motila se je, kajti ta prostor je bil v nekem smislu vendarle omara... omara smrti... notranjščina grobnice! To je takoj spoznala, ko je zagledala v zidni dolbini kamenito rakev... Vzdrhtela je in odskočila. Toda radovednost je duhu mogočna izpodbuda; Beranžerka se je znova približala rakvi ter opazila na njeni stranski ploskvi napis, ki ga je počasi in pazljivo besedo za besedo prebrala:

Ruski gostje v šumadiji

Še nekaj podrobnosti s poti sovjetskih odposlancev na Oplenac — Obisk v vzorni šumadinski zadrugi

Beograd, 2. junija

Dvodnevni poset sovjetskega odposlanca, ki je prišlo iz Sofije, da izmenja ratifikacijske listine o sklenjenem gospodarskem dogovoru med Sovjetsko Rusijo in našo kraljevino, je tudi po odhodu gostov predmet solojne pozornosti in se v javnosti obravnava kot dogodek prvega reda. Vsa javnost se je živo zanimala tudi za kratko potovanje ruskih gostov do Šumadiji. »Jutro« je še priobčilo nekatere podrobnosti o posetu gostov na Oplenac, od katerega je javnost s posebnim zadovoljenjem vzela na znanje lepo gesto sovjetskega poslanika v Sofiji g. Lavrentijeva, ki se na svojem potu povsod ustavljal ter neprisiljeno pomenkoval s kmeti, ženskami in otroci.

Ruski zastopniki gg. Lavrentijev, poslanik ataše Trinjev, dopisnik agencije Tass Morozov in gđ. Nadežda Strigova so bili gostje tudi v sloviti venčanki vinogradniški zadrugi. Prijeto so bili presenečeni nad prisrčnostjo sprejema in pozdrava naprednih šumadinskih zadrugnikov ter očarani nad pozdravnimi besedami, ki jih je izrekel načelnik zadruge Stojčić: »Naš prvi pozdrav naj velja bratom Rusom, ki se mude danes med nami. Mi imamo vero, da samo zadruga misel kmetja lahko varno povede skozi težko življenje, vemo pa tudi, da nihče nam Slovanom ne bo mogel storiti ničesar zlega, ako si v slozi podamo roke. Mati vseh Slovanov pa je od nekdaš Rusija. Prosim Vas, g. poslanik, da iz naše našega čustvovanja izročite zadrugnikom Sovjetske Rusije.« Poslanik Lavrentijev se je za te tople besede zahvalil s kraljskim govorom, v katerem je dejal, da se je prepiral o prijateljskih in bratskih čustvih ruskega kmeta do ruskega naroda. Podrobno se je zanimal za delovanje zadruge, naposled pa si je še z vso pažljivostjo ogledal malo električno centralo zadruge. Nekdo se je pri tem pošalil, da je ta centrala venčanki Dneprostroj, naka je predsednik zadruge Stojčić odvrnil: »Ruski narod je velik, zato je njegov Dneprostroj ogromen, naša zadruga pa je majhna, tak je tudi naš Dneprostroj.« Med veselim smehom gostov in zadrugarjev je poslanik pri odhodu stopil k skupini kmetov, se z njimi prijazno razgovarjal in se od vsakega poslovil s prijaznim stiskom roke.

Dalje so gostom pokazali Bukovičko bano, ki jih je presenetila zaradi zračnosti in svetlosti vseh poslopj; kopalnice in okolica pa sta Ruse spominjala na kavkaški kopalniški rajon v Pjatigorsku in Kislovodsku. Ravateljstvo je postreglo odličnim gostom z domačim vinom, gđ. Strigovi pa je poklonilo velik kosček rdečih vrtnic. Poslanik se je zopet kratko zahvalil za pozdrav, nakar so zovozvi z gosti odšli nazaj proti Beogradu. Spotoma jih je pri vasi Markovcu čakalo še eno prijetno presenečenje. Okoliško ljudstvo je bilo medtem že zvedelo, da se po cesti vračajo ruski gostje, zato je v veliki množici obstopilo cesto. Zovozvi so se ustavili in ljudje so na sredi ceste zaplesali šumadinsko kolo ter okrasili goste s cvetjem. Rusi so se zopet pomešali med ljudi, g. Morozov je posamezne skupine nekolikokrat fotografiral ter naglašal, da je s tem sprejemom dobil mnogo prečimnevega materiala za svoj dnevnik in za svo-

ja poročila. Gostje so bili osobito prijetno presenečeni nad prostodušnostjo in neprisiljenostjo našega kmetijskega ljudstva. G. Morozov se je vidno vzradoščen poslavljaj in rokoval s vsakim posameznikom, zagotavljajoč, da mu ostane to nenadno srečanje z ljudstvom v trajnem spominu.

Okoli 7. ure so se izletniki vrnili v Beograd, kjer je bila sovjetskemu odposlancu prirejena poslovilna večerja. Priredil jo je dr. Milorad Djordjević, predsednik našega odposlancev, ki je v Moskvi sklenilo pogodbo, udeležila pa sta se je med drugim tudi zunanji minister dr. Cincar-Marković in trgovinski minister dr. Andres. Med večerjo in po njej se je razvila neprisiljena zabava, po večerji pa so na željo gostov, ker je bila lepa noč, odšli peš na postajo. Tu se je sovjetski poslanik g. Lavrentijev ponovno zahvalil za lepo sprejem, nakar je vlak med klici »Srečno pot!« in »Na svidenje!« počasi krenil s postaje. Sovjetski gostje so še dolgo stali pri oknu in mahali v pozdrav.

Dve pomembni zdravici

Vtis ruskega poseta v naši javnosti je bil najboljši. V političnih krogih pa še vedno živahno razpravljajo o govorih, ki sta jih imela na slavnosti večerji v petek naš trgovinski minister in sovjetski poslanik. Minister dr. Andres je v svoji zdravici med drugim dejal:

»Obnovo gospodarskih odnosov med Sovjetsko Rusijo in kraljevino Jugoslavijo smo pozdravili kot važen in vesel dogodek. V dejstvu, da se je vzpostavila medsebojna trgovina, vidimo okno, ki odpira nove možnosti za ves naš gospodarski razvoj, kateremu sedanje izredne prilike delajo toliko ovir. Trgovinska pogodba med Jugoslavijo in Sovjetsko Rusijo z dne 11. maja t. l. predstavlja urodno podlago za delo. Na nas je zdaj da te pogodbi damo popolno važnost in da izkoristimo vse nje možnosti.

Toda to pogodbo so pri nas ocenjevali ne samo z gospodarskega, temveč tudi s političnega stališča. V njej je naše ljudstvo videlo davno željo po obnovi odnosov z velikim ruskim narodom, s katerim ga veže ne samo sorodna kri in jezik, temveč tudi kulturna izročila in spomini na sodelovanje v preteklosti. Na čelo pogodbe smo napisali, da začnemo obnovo trgovinskih odnosov z željo, da ustvarimo trajne pogoje za prijateljstvo in sodelovanje med obema državama in njunimi narodi. Vse naše kmetosko ljudstvo želi, da vidi čimprej uresničene te pogoje in obnovo prijateljskih vezi z ruskim kmetičkim in delovnim ljudstvom.

Na zdravico ministra dr. Andresa je odgovoril sovjetski poslanik Lavrentijev, ki je med drugim dejal:

»Prosim vas, da sprejmete moje priščne čestitke ob izmenjavi odobritvenih listin o sporazumu sklenjenem 11. maja t. l. med Jugoslavijo in SSSR. Dovolite mi, da poudarim svoje osebno zadovoljstvo, da se mi je ponudila prilika za obisk v jugoslovenski prestolnici. Izkoristim to priliko da izrazim svojo globoko zahvalo vam, gospod ministar, za vaše priščne želje in da, izražajoč svoja prijateljska čustva, dvignem čašo za okrepitev naših medsebojnih vezi in za napredek narodov naših držav.«

BELEŽKE

Revizija v Delavski zbornici

O vzrokih revizije, ki se je vršila konec preteklega meseca v ljubljanski Delavski zbornici, objavlja bivši predsednik te zbornice g. Lovro Jakomin daljšo izjavo, v kateri ugotavlja, da je minister socialne politike poslal posebnega zastopnika ministrstva v Ljubljano na podlagi vloge, ki so mu jo svoj čas izročile svobodne strokovne organizacije: Strokovna komisija, Narodna strokovna zveza in Jugoslovanska strokovna zveza. V tej vlogi so zahtevale imenovanje nove uprave iz predstavnikov vseh delavskih strokovnih organizacij. Nova uprava naj bi razpisala volitve. Nadalje so zahtevale izvedbo volitev tudi za vse ostale socialno-politične ustanove, ki se naj začasno postavijo pod upravo zastopnikov vseh delavskih strokovnih in nameštenskih organizacij. Svobodne strokovne organizacije so v svoji vlogi navajale, da zastopajo ogromno večino slovenskega delavstva. Pri zadnjih volitvah obratnih zaupnikov l. 1939, ki jih je vodila sedanja, iz zaupnikov Jugorasa imenovana uprava Delavske zbornice, je glasovalo za svobodne organizacije čez 38.000 delavcev, za Jugoras pa 8000.

Poleg tega je bila ministru izročena še posebna prošnja, ki utemeljuje potrebo čim prejše revizije celokupnega poslovanja današnje uprave Delavske zbornice.

Bivši predsednik Delavske zbornice g. Jakomin navaja v svoji izjavi tudi vsebino razgovorov z ministrom odposlancem, načelnikom Brankom Petrovićem,

JRZ in koncentracija

V Zagrebu so novinarji v soboto vprašali predsednika vlade g. Cvetkovića, kaj more reči o vesteh, da bo prišlo do koncentracijske vlade. G. Cvetković je odgovoril: »Mi smo za sodelovanje z vsemi elementi, ki so za politiko sporazuma in moja zaslug bo, ako dosežemo, da vse skupine sprejmejo sporazum.« Na ponovno vprašanje, ali je sedaj na dnevnem redu rekonstrukcija vlade, je g. Cvetković odgovoril: »O kakšni široki rekonstrukciji, mislim, ne more biti govora.«

V skladu s tem stališčem predsednika vlade so izvajanja glavnega glasila JRZ, »Samouprava«, ki se v svojem uvodniku od l. junija odločno postavlja proti ideji koncentracije. »Samouprava« se zdi karakteristično, da se vprašanje koncentracije pojavlja vedno, kadar se mednarodna situacija zaostrojuje. Toda zaostrojitve in kompliciranja mednarodnih dogodkov nima nobene neposredne vpliva na našo državo in tudi ne na naše notranje razmere.

Samouprava pa je mišljenja, da mednarodni položaj nima nobene vpliva na razvoj našega notranjega političnega in gospodarskega življenja. Mi

stojimo na stališču nevtralnosti in nepristranosti, kar nam je bilo že opetovano priznано. Če samo s tem smo si pridobili pričanje, da se nampram nam ne bo podvezala nobena akcija, in da se ne bo izvršil na nas noben pritisk. Zato ni razloga menjati današnje strankarsko koalicijsko vladno in oživitvori koncentracijo.

Akoravno je skoraj v vseh državah danes izvedena koncentracija, meni »Samouprava«, da bi koncentracijska vlada v Jugoslaviji izzvala na zunaj »slab vtis« ter

Stavka stavbinskega delavstva končana

Iz pisarne Narodne strokovne zveze smo prejeli naslednje obvestilo:

Napori delavskih strokovnih organizacij za večje zvišanje medzstavbinskega delavstva so ostali brezuspešni, čeprav so se vršila pogajanja polnih pet mesecev. Delodajalci so odklanjali predloge delojemalcev, medtem ko je draginja stalno naraščala in so bile zato tudi zahteve delavskih zastopnikov razumljivo vedno večje. Ker se sporazum med obema strankama ni mogel doseči in je bila dana možnost, da se bo banska uprava poslužila določil odst. 2. čl. uredbе o določanju minimalnih mezd, s čimer bi padla kolektivna pogodba, so se sešli včeraj zadnjikrat zastopniki obeh strank ter dosegli sporazum med delojemalci in delodajalci. Po tem sporazumu je določena mezza za kvalificirane delavce po razredih od 4,75 din do 6,75 din na uro. S 30. avgustom t. l.

Notranja nesloga je največje zlo narodov

Pod značilnimi naslovi, kakor: »Svarilni zgledi« in podobno objavljajo švicarski listi nauke, ki si jih morajo mali narodi zapomniti iz razvoja dogodkov v zadnjem času. Tako čitamo v dnevniku »National Zeitung« iz Basla naslednje ugotovitve v zvezi z odločitvijo belgijskega kralja:

»Po tem, kar nam je doslej znano o ozadju tega poslednjega dejanja belgijske tragedije, je treba imeti pred očmi posebno dve stvari: prvič, da velika razdrojenost Belgijcev, kakor je prišla sedaj do izraza, ni bila ločen pojav, temveč da so se v vodilnih belgijskih krogih kosale med seboj še druge razlike v mnenjih ter znabiti celo prava nasprotja simpatij in antipatij; drugič pa, da kralj bržčas ni bil osamljen pri svoji odločitvi. To pa praktično pomeni, da v kritičnem trenutku med Belgijci ni bilo enotne presoje političnega položaja in bližnje bodočnosti, pa tudi ne enotne politične volje. Prav to pa smo v zadnjih mesecih spoznali: da je namreč usoda države in naroda za daljšo dobo odvisna lahko samo od

bi se moglo misliti, da stojimo pred velikimi dogodki in da imamo celo namero spreminiti svojo dosedanja zunanjo politiko! Že ta razlog je po »Samoupravi« dovolj, da se odklanja vsaka koncentracija. Tudi naš notranji položaj nikakor ne zahteva koncentracijske vlade, ker ima sedanja vlada polno zaupanje najširših narodnih slojev, in so v njej zastopani Srbi, Hrvati in Slovenci kakor tudi vse ostale politične grupe, ki stojijo na programu narodnega sporazuma«, pravi »Samouprava«.

Nov župan v Ptuj

Z odlokom bana dravske banovine od 1. t. m. je postavljen za župana mestne občine ptujske g. dr. Vladimir Breznik, zdravnik v Ptuj. Dosedanji župan dr. Alojzij Remec je na lastno prošnjo razrešen.

O razpoloženju v Franciji

Pariški poročevalec »Basler Nachrichten« piše v svojem poročilu med drugim:

»Prava veličina narodov kakor poedincev se pokaže šele v nesreči. Francoske oblasti in francoski narod so takoj domelji novi položaj in so bodro reagirali. Brezobzirna odkritost ministrskega predsednika Reynauda je delovala kot čudež. Francoska vojska dokazuje sproti, kako zelo zasluži zaupanje naroda. Zgledi vojske pa galvanizirajo množice. Vsi hočejo biti vredni onih, ki branijo domovino. Nešteto je dokazov, ki kažejo, da vlada povsod najboljša volja. K pravemu cilju vsmerjena energija vlade napravlja najboljši vtis. Pohajači in trošilci vzmirljivih vesti se morajo posvetiti ročnemu delu. Ker so se tuji agenti pomešali tudi med begunce iz Nizozemske, Belgije in Luksemburške, so tudi med njimi »čistke« na dnevnem redu. Priznati je treba, da politične in sindikalne delavske organizacije iskreno podpirajo vlado. Nihče več ne misli na razredne razlike. Vsi Francozi so solidarni.«

Položaj diplomatskih zastopnikov pri Vatikanu

Rimski dopisnik pariškega »Tempea« opozarja, da se postavlja za vse diplomatske zastopnike pri Vatikanu vprašanje, v kakšnem položaju bi se znašli, ako pridejo njihove države v vojno z Italijo. Ali bi se nadalje obdržali pravico, da smejo bivati v Rimu, prestolnici Italije? Ali pa bi se morali zateči pod okrilje Vatikanskega mesta? Vprašanje ni samo teoretično, postavlja ga čl. 12 lateranske pogodbe med Vatikanom in Italijo, ne da bi dal nanj točen odgovor. Navedeni člen določa namreč: 1. da priznava Italija Sv. stolici pravico aktivnega in pasivnega diplomatskega zastopstva po določbah mednarodnega prava, 2. da uživa zunanji diplomatski zastopniki pri Sv. stolici v sami kraljevini vse prerogative in nedotakljivosti, ki pripadajo diplomatskim zastopnikom po mednarodnem pravu; zato smejo imeti tudi svoje bivališče na italijanskem ozemlju, tudi v primeru, da njih države nimajo diplomatskih odnosov z Italijo. Zdelo bi se torej, da bi smeli prebivati v Rimu tudi diplomatski zastopniki držav, ki bi bile v vojni z Italijo. Toda po navedenem besedilu tako široko tolmačenje ni verjetno, kajti po mednarodnem pravu ni obvezana nobena država, ki je v vojni, nuditi svoje gostoljubnosti diplomatskim zastopnikom sovražnika. Očitno se Vatikan sam že na to pripravlja, saj se da v to zvezo spraviti ponudba vsem diplomatskim zastopnikom v Rimu, da bi se nastanili v Vatikanskem mestu za primer, da Italija stopi v vojno. Nasprotno pa se zdi, da je svoboda pošte zajamčena tudi za primer vojne. Verjetno pa tudi v tem pogledu ne bo brez težko, ako Italija stopi v vojno.

Če bi bil predor

pod Rokavskim prelivom

Dr. Oeri piše v švicarskem listu »Basler Nachrichten« na uvodnem mestu: »Če bi dejansko in ne le v načrtih obstojal predor pod Rokavskim prelivom, bi skozi njega danes ne vozili vlaki, temveč bi se v njem sprehajale znabiti samo — ribe. Če pred nekaj dnevi bi ga namreč zavezni razstrelili, da bi preprečili nemškimi četam vdor v Anglijo...«

Za zelo občutljivo teint...

Orizel

SPECIALEN PUDER

kot dopolnjevanje delovanja

Orizol-kreme

ki Vas je gotovo vedno zadovoljila!

V VSEH SPECIALNIH TRGOVINAH!

SPORT

Atleti so bili v Murski Soboti

V Murski Soboti je bil v nedeljo na stadionu SK Mure pod vodstvom domačih funkcionarjev ter saveznega trenerja g. Kleina iz Ljubljane lahkoatletski miting, ki je vsaj v moralnem pogledu uspel prav zadovoljivo. Razen domačinov, ki so se pod vodstvom g. prof. Benedičića prav dobro pripravili za ta nastop, so se mitinga udeležili tudi atleti mariborskih klubov Železničarja in Maratona, izven konkurence pa je startal tamkaj tudi Kien, član ASK Primorja iz Ljubljane. Vsega je bilo startujočih okoli 40, obisk občinstva pa žal tudi ni bil, kakor so želeli prireditelji.

Podrobni rezultati so bili naslednji:
100 m (jun.): 1. Hrovatin (Z) 12; 2. Leban (Z) 12,2; 3. Bukvič (M) 13; (sen.): 1. Puhar (M) 12,4; 2. Kolarič (M) 12,5.

Skok v višino (sen.): 1. Lojze (Z); 2. Kolarič (M), oba 165; (jun.): 1. Sumak (Mura); 2. Franček (Z) oba 150.

Met diska (jun.): 1. Vebler 36,85; 2. Šumak 33,70; 3. Orel 32,15 (vsi Mura).

Stafeta 4x100 m: 1. Železničar 49,6; 2. Mura 50,8.

Skok v daljino (sen.): 1. Lojze (Z) 602; (jun.): 1. Leban (Z) 577; 3. Bukvič (M) 529.

Met krogla (sen.): 1. Lojze (Z) 11,28; (jun.): Orel (M) 12,58; 2. Vebler (M) 12,17; 3. Hrovatin (Z) 11,88.

Tek 100 m: 1. Kien (ASK Primorje) 2:57 (izven konkurence); (jun.): 1. Merko (Z) 3:08,5; 2. Štefančič (M) 3:11,4; 3. Delko (M) 3:14,8 — Proga je bila nekoliko daljša.

Balkanska stafeta (800x400x200x100): 1. Železničar 3:49,2; 2. Mura 3:52,2.

★

V Murski Soboti je bila v nedeljo zanimiva prijateljska tekma med domačo Muro in ligaško enajstoroč SK Slavije iz Varazdina. Zmagali so precej visoko gostje z rezultatom 5:0 (3:0), ki so pokazali prav lepo tehnično igranje. Ne glede na to pa je ugalajo tudi domače moštvo, ki pa je imelo precej smole, da ni moglo doseči niti častnega gola.

V Zagrebu so skoraj popolnoma končali prvenstvo v podsavaznem razredu, dokončno pa so zasedena prva štiri mesta, ki so jih zavzela moštva, kakor sledi: 1. Železničar, 2. Ličanin, 3. Ferraria in 4. Skakavci. Znana zagrebska kluba, ki sta nekoli v tem razredu imela precej vidno vlogo — Šparta in Viktorija — sta šele na petem odn. šestem mestu.

V Subotici je bila v nedeljo važna prvenstvena tekma med znano enajstoročo Sanda in Jugoslovenom iz Sente. Tekma se je končala s 3:2 za Sand, tako da je to moštvo po 10 letih ponovno spet osvojilo prvenstvo subotiskega opdsaveza.

Kakor v Italiji so preteklo nedeljo končali državne prvenstvene tekme tudi na Madžarskem z naslednjimi rezultati zadnjega kola: Szeged—Kispest 3:2, Ferencváros—Taksi 7:1, Törekvés—Ujpest 0:0, Hungária—Gama 2:1, Bocska—Haladás 5:0, Szolnok—Elektromos 4:3. — Prvenstvo je osvojil Ferencváros z 39 točkami, na drugem in tretjem mestu pa sta Hungária in Ujpest.

V Novem Sadu so imeli 2. t. m. lepo lahkoatletsko prireditev s precej močno

udeležbo beograjskih atletov. Najboljši rezultati v posameznih disciplinah so bili naslednji: v teku na 100 m: Jovanović (Jugoslavija) 11,1, v teku na 800 m: Dobrovič (J) 2:07,9, v metu krogla: Marič (J) 12,735, v teku na 5000 m: Galović (J) 16:44,4, v skoku ob palici: Lener (BSK) 3,50 m, v teku na 400 m: Lukač (J) 56,8, v skoku v daljino: Lazarevič (J) 6,88, v metu diska: Šetini (Ruski) 40,89, v teku na 1500 m: Banič (J) 4:35,3, v metu kopja: Jane (J) 45,49, v troskoku: Lazarevič (J) 13,18 ter v stafeti 4x100 m: Jugoslavija 46 sek. — Po skupni oceni je zmagala z visoko razliko Jugoslavija.

Mednarodni miting v Ljubljani odpovedan

Kakor znano, se je ljubljanska Ilirija bavila z mislijo, da bi konec tedna — v soboto, 8. in v nedeljo, 9. t. m. — priredila velik mednarodni atletski miting, na katerem naj bi bili poleg najboljših Ilirijancov, ojačenih z nekaterimi dobrimi močmi od drugih, startali tudi zastopniki po enega močnega italijanskega in madžarskega kluba. Pogajanja so bila v glavnem že zaključena, vendar pa je klub to prireditve iz tehničnih razlogov preložil na poznejši čas.

Plavalni tečaji za srednješolsko mladino

Na Iliriji bo v tekoči sezoni I. jug. plavalna šola spet priredila stalni plavalni tečaj. Prišel se bo za dijake ljubljanskih srednjih šol že v ponedeljek 10. t. m. Tečaji bodo pod nadzorstvom kvalificiranih mladinskih plavalnih učiteljev in so dostopni vsakomur ne glede na njegovo plavalno znanje — tudi oni, ki ne znajo plavati, naj pridejo!

Prijavnina v tečaj znaša din 10.—, vsakodnevna vstopnina v kopalnico pa za tečajnike din 1.— Tečaj bo v dopoldanskih urah in bo zaključen s koncem mesca, nakar se bo takoj pričel nov tečaj, ki bo dostopen tudi že osnovnošolski mladini. Prijave od 6. t. m. v kopalšču Iliriji.

JASO — Vsi oni atleti, ki bodo startali na fakultetnem prvenstvu ljubljanske univerze, naj se zberejo danes ob 15.30 v univerzitetni avli.

SK Ilirija, (atletska sekcija): Dravi ob 18.30 članski sestanek.

Ponesrečena motorna ladja

Split, 3. junija. o. Motorni brod »Mileva« last splitskega veletrgovca Bonacića, je v pretekli noči trčil ob tovrno ladjo »Sipane« in dobil tako hude poškodbe, da se je potopil. Z ladjico se je vračala skupina Splitčanov z nekega izleta. Ob nesreči se poskakali v morje in se vsi rešili na tovrno ladjo Nesreča se je zgodila v bližini splitske luke.

KATERA HOČE IZGLEDATI MLADA

ŽENE 50 LET LAHKO IZGLEDAJO, KAKOR DA JIM JE 35

Nov dragocen ekstrakt kožnih celic — prav kakor vitalni elementi v koži zdravega, mladega dekleta. Iznašel ga je dermatolog svetovnega slovesa. Dobiva se iz skrbno odbranih mladih živali. Te ekstrakt, imenovan »Biocel«, je vsebovan zdaj v rožnati hrani za kožo Tokalon. Uporablja se vsako noč. Medtem ko spite, Vaša koža sleherni sekundo absorbira te vitalne elemente. Vsako jutro

ko se prebudite, je Vaša koža jasnejša, glajša, bolj sveža — mlajša. Čez dan uporabljajte kremo Tokalon (bele barve, ne mastno). S to enostavno nego lahko vsaka žena doseže, da je videti 10 let mlajša. Imejte tudi Vi divno kožo in polt, s kakršno bi se lahko ponašalo vsako mlado deklica. S hranimi za kožo Tokalon so uspešni rezultati v vsakem primeru zajamčeni, sicer se Vam vrne denar

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Auto, moto

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Kupim motocikel
Barley Davidson 750 ccm novejši tipa. Ponudbe s točnim opisom na sloj Radomir Ivković—Novi Sad, Dunavska ul. 29. 14313-10

Avto Opel
Cabriolet, dobro ohranjen, prodam po ugodni ceni takoj. Ogled garaža Kenda, Kersnikova ul. 14503-10

Petsežna limuzina
4-cil., moderna linija, za din 20.000 naprodaj. Poizve se: Erjavčeva cesta 11, nadst., levo. 14487-10

Motor BMW
900 ccm OHV prodam ali zamenjam za manjši motor. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14510-10

Pohištvo

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Kompletno spalnico
po izredno ugodni ceni prodam. Pokrčje, Aleksandrova cesta 31 pri Mariboru 14523-12

Dopisi

Vsaka beseda 2 din; davek 3 din. Za dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 20 din.

Akademik, Ljubljana
Prosim sestanek danes 4. ob 18. »Značaj«. 14511-24

Gospodična
v rujavem kostumu, videna v študentski ulici v nedeljo popoldne ob 14.6, potem pred škofijo, naj sporoči cenj. naslov na ogl. odd. Jutra pod »Sporočila«. 14515-24

V najem

Beseda 1 din, davek 3 din; za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Gostilno
buffet ali malo trgovino vzamem na račun na prometnem kraju mesta ali na deželi. Grem tudi kot kompanjona. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Aglinae«. 1430-17

Kapital

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Hranilne knjižice
kupujem stalno in po navštevih cenah in takojšnjem plačilu **RUDOLF ZORE** Ljubljana, Gledališka ul. 12 14350-16

Posojilo 60.000 din
proti vknjižbi na prvo mesto na nepremičnosti din 450.000 z odplačevanjem v obrestovanju po dogovoru potrebnem takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Varnost«. 14531-16

Posest

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

4-stanovanjsko hišo
proda ugodno, tudi za knjižice Mestne in Kmetijske realiteta pisarna TRIBUC, Tržaška 42, telefon 26-05. 14336-20

Stavbne parcele
v Trbovljah ob javni cesti, poljubne velikosti, napredaj že od 6 din m2 naprej. Pojasnila daje dr. Domnik Drnovšek, advokat, Laško. 14035-20

Hišo v Ljubljani
do 200.000 din, tudi parcelo, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Gotovina«. 14488-20

Gozd pri Rogatcu
140 oravov in sadonosnik kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Ugodna prilika«. 14498-20

Hišo
enonadstropno ali parcelo kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Jugoslavija«. 15001-20

Vilo

ali hišo, solidno, novo, kupim v Ljubljani do 250.000 din. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14475-20

Stanovanje

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Stanovanje
dvoh sob, s kabineto in vsemi pritlikinami oddam boljši stranki treh oseb za 1. julij. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14504-21

Enosob. stanovanje
oddam. Zupančič, Dolenskijska cesta 115, Rudnik. 14495-21

Dvosob. stanovanje
s pritlikinami oddam 1. julija, event. takoj. Metelkova 3. 14509-21

Stanovanja

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Enosobno stanovanje
za dve osebi ves dan odsotni iščem. Naslov v vseh posl. Jutra. 14148-21a

Komfortno stanovanje
4-5 sobno iščem za avgust. Ponudbe na: dr. Vrtačnik, Trdinova 7. 14497-21a

Dvosob. stanovanje
komfortno, na Miru ali Blewiscovi cesti iščem za takoj. Ponudbe na oglašni odd. Jutra pod »Takoj 520«. 14520-21a

Dragocenost

Beseda 1 din, davek 3 din; za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah **CERNE - juvelir** Ljubljana, Velikova ulica 14521-32

Soba odda

Beseda 1 din, davek 3 din; za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Opremljeno sobo
z uporabo kopalnice oddam za 15. junij boljšemu gospodu ali zakonskemu paru brez otrok. A. Augustin, Gajeva ul. 8. 14506-23

Dve sobi
prazno in opremljeno, v visokem pritličju, poleg drame, solčno, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14502-23

Soba s hrano
za dve osebi oddam takoj. Streljska 22. 14489-21

Gospoda
sprejemam na stanovanje in hrano. Sv. Jakoba trg 5. 14492-23

Opremljeno sobo
oddam 15. VI. v hriški ul. 29, 1. nadst., levo. 14499-23

Soba

priznajo in zračno takoj oddam. — Beethovnova 15, desne stopnice, vrata 17. 14529-21

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom takoj oddam boljšemu gospodu. Dvorakova 3, prtlj., desno. 14528-23

Sobe išče

Beseda 50 par, davek 3 din, ter 3 din za šifro ali dajanje naslova. Najmanjši znesek dni 15.

Gospodična
važna otrok, s prasko, išče službo za 15. junij ali kasneje. Ponudbe na oglašni odd. Jutra pod »Vsi« a otroka. 14494-23a

Boljša šivilja
išče večjo sobo, v strogem centru mesta. Ponudbe na oglašni odd. Jutra pod šifro »Točna plačnica«. 14474-23a

Dražbe

Beseda 1 din, davek 3 din; za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Dražba posestva!
Dne 13. 1. m. ob pol 9. uri, v sobi 9 sodišča v Brezicah bo prodana hiša št. 9 v Pišenbregu z gosp. poslopiem, pritlikinami in parcelami. Najmanjši ponudba din 42.889,66 din. Izven tega bo prodanih še pet zemljiških parcel, tri so v Pišenbregu ter po ena v Brezjah in Dedijski vasi. 14521-32

R A D I O

Torek, 4. junija
Ljubljana 7.00: Jutrnji pozdrav. — 7.05: Napovedi in poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov. — 12.00: Pisana šara (plošče). — 12.30: Poročila in objave. — 13.00: Napovedi. — 13.02: Koncert slovenske pesmi. — 14.00: Poročila. — 18.00: Nastop dekleškega zbora »Vigred«. — 18.40: Vplivi nedostojnosti, kletvin in surovosti na vzgojo naroda (predavanje dr. St. Gogale). — 19.00: Napovedi in poročila. 19.20: Nacionalna ura. — 19.40: Objava. — 19.50: Deset minut zabave (g. Fr. Lipah). — 20.00: Večer romunske klavirske glasbe (izvaja g. prof. M. Lipovšek). — 22.00: Napovedi in poročila. — 22.15: Preženišmo skrb (plošče). — 22.30: Narodne pesni. — 18.20: Orkestrski koncert (plošče). — 19.40: Koncert komorne radijskega zbora. — 20.10: Pesmi Musorgskega. — 20.40: Zabavni koncert velikega radijskega orkestra. — 20.00: Prens oper »Madame Butterfly« iz hrvaškega narodnega gledališča. — 20.15: Narodna glasba za ples in zabavo. — 18.45: Koncert radijskega orkestra. — 20.00: Vokalni dueti. — 20.30: Koncert godalnega kvarteta. — 21.05: Ruske romance. — 22.00: Plesna glasba. — 21.35: Zborna petje. — 22.00: Koncert del školskih skladateljev. — London 20.00: Vokalni koncert. — 20.30: Zabavni program. — 23.15: Plesna glasba. — 20.40: Pariški večer. — 22.15: Plošče. — 23.15: Plesna glasba. — 20.35: Plošče. — 23.15: Plesna glasba. — Berlin 19.15: Vojaški pevski zbor in orkester na pihala. — 20.15: Narodna glasba s plošč. — 21.30: Zabavni koncert radijskega orkestra.

Informacije

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Opozorilo!
Podpisani opozarjam, da nisem plačnik dolgov mojim hčerke Prešeren Anice. Slov. Javornik 200. Prešeren Jožef. 14481-31

Razno

Beseda 1 din, davek 3 din; za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

KLIŠEJE

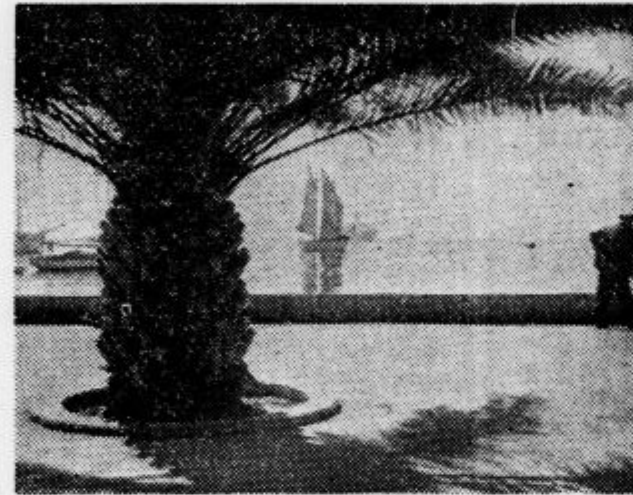
ENO VECBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

PREMOG

KOKS — DRVA nudi **I. Pogačnik** BOHORICEVA 5 Telefon 20-59 Postrežba brezhibna

Na plažah JADRANA

POLETNI ODMOR 1940. LETA.

Motiv z Jadrana

Cene za 3. in 2. razred:

LJUBLJANA—SUSAK (Crikvenica, Kraljevica, Omišalj, Malinska, Krk, Aleksandrovo, Baška, Rab, Novi, Selce), din 135.—, 200.—.

LJUBLJANA—SIBENIK (Zlari, Beograd n/m) 192.—, 288.—.

LJUBLJANA—SPLIT (Kaštel, Brač, Hvar, Vis, Korčula, Modra jama, Korčula, Orebič, Viganj), 200.—, 300.—.

LJUBLJANA—MAKARSKA (od Splita parobrod) din 200.—, 370.—.

LJUBLJANA—DUBROVNIK (od Splita parobrod — Cavtat, Lopud, Mljet, Kupari, Srebarno) 296.—, 492.—.

LJUBLJANA—HERCEGOVINI (od Splita par. — Bar, Ulcinj) 312.—, 524.—.

Po 10-dnevnem bivanju brezplačen povratek.
Popusti: Weekend karte 50%, novoporočenci (poročna potovanja) 50%, krožna potovanja 50%, otroci 75%; grupe posameznikov od poč. 3 osebe 50%. — Deca na potu v okrevanju 75%.

Pobližnje informacije posebno o hotelih, pensionih, taksah, in dr. dajejo biljetarnice PUTNIKA v državi.

Umrla nam je naša, nad vse ljubljena, mama, gospa

Ana Šavli
roj. Pešten

po kratki in mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere.

Čigrij, Volče, Doblar, Rogatec, Krog, 1. junija 1940.

Žalujoči ostali

Umrl nam je naš dragi soprog, oče in stari oče, gospod

Mächtig Karol

ŽELEZNIŠKI URADNIK V POKOJU

dne 3. junija 1940.

Pogreb bo v sredo, dne 5. junija 1940 ob pol 5. uri popoldne izpred mrliške veže Zavetišča sv. Jožefa (Vidovdanska cesta št. 9) na pokopališče k Sv. Križu. LJUBLJANA, dne 3. junija 1940.

Žalujoči:

LINA, soproga; KAROL, sin; ROŽA roj. FLEŠ, snaha in TOMI, vnuček — in ostalo sorodstvo.

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

Vsemogočni je odločil, da je dokončal svojo zemsko pot s 61. letom starosti najin dragi ata

Kleindienst
Janez
vulgo Hiršman,
GOSTILNAR V PREDTRGU,

pomirjen in krepčan s sv. zakramenti.

Pogreb bo v torek 4. junija 1940 ob pol 18. uri v Radovljici na farno pokopališče. Vsem, ki so ga poznali, ga priporočamo v molitev.

Radovljica, Vlnja gora, Ljubljana.

Hčerki: VIDA ZALOKARJEVA in CIRILA JEGLIČEVA ter ostali sorodniki.

„OLLA“
GUM...?

Neprimerno bolj fina in zdrava.

ZAHVALA

Za premožne izraze iskrenega sočustvovanja ob prerani in nenadomestljivi izgubi našega nadve ljubljene, nepozabnega soproga in skrbnega, draga očeta itd. gospoda

Štrublja Jakoba

in ga obsuli s prekrasnim cvetjem, ter počastili na kateholični način njegov spomin in vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti — naša prisrčna zahvala.

Sv. maša zadušnica se bo brala v soboto, dne 8. junija 1940 ob 6. uri v farni cerkvi sv. Mihaela v Grosupljah.

Grosuplje, dne 4. junija 1940.

Užalostena družina Štrubeljeva